

၁၈၇၀ ဗုဒ္ဓဂေဟ



၁၈၇၀ ဗုဒ္ဓဂေဟ

De/

ose/

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (076) 13 61 37.
Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.
2e Voorzitter: W. J. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: R. P. Smith, Zuiderveen 36a, Winschoten, telefoon (05970) 35 83.
District Friesland: J. Forsten, Molenpolle 8, Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drente: J. H. Heijnen, W. Grolstraat 126, Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.
District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde, telefoon (08350) 53 14.
District Utrecht: Th. Corbee, St. Bonifaciusstraat 76, Amersfoort, telefoon (033) 1 97 04.
District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon (023) 28 59 06.
District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchilweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.
District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: H. J. Nooljen, Reigerstr. 29, Tegelen, telefoon (077) 13 34 58.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

D. J. van der Molen, Esschingstraat 80, Dalfsen, telefoon (05293) 12 57, voor tropen, grasparkieten etc.
H. J. Veerkamp, Royaarsplein 12, Schiedam, telefoon (010) 71 48 39, voor kleur- en postuurkanaries.
H. Elst, Plantage 213, Beverwijk, telefoon (02510) 2 66 07, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, 4600 AB Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.
Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.



MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland *f* 25,— per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland *f* 30,— per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.

België: 370 BFr per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebravinkenclub

Secretaris: P. Kool, telefoon: 05280-6 80 28, Röntgenhof 33, Hoogeveen.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a. d. Rijn, Postgiro 3541696 t.n.v. penningm. NZC Alphen a. d. Rijn.

Contributie *f* 15,— per jaar. Entree *f* 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3, Hoogvliet, telefoon (010) 38 27 43.

Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, Harderwijk, telefoon (03410) 62 73

Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.

Contributie *f* 15,— per jaar. Entree *f* 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden.

H. van Es, Wilhelminastraat 23, Barendrecht. Giro-rekening: 31.58.484 t.n.v. spec.club Eur. Vogels. Contributie *f* 17,50 per jaar.

Speciaalclub van insekten- en vruchtenetende vogels

Secretaris: H. Kehl, Kruijningenstraat 170, Rotterdam-3023, telefoon (010) 80 28 54.

Penningmeester: S. J. van Schie, Bootsmanstraat 3, Rotterdam, telefoon (010) 76 75 47, giro 2625815, t.n.v. penn. speciaalclub. Contributie *f* 25,— per jaar. Entree *f* 5,—.

Japane Meeuwencub

Secretaris: P. A. M. Timmermans, Vijverstraat 3 Halsteren, N.-B.

Penningmeester: W. A. M. Berns, Kerkallee 91, Velp, Gld., telefoon (085) 61 96 28. Rek. nr. 30 39 88 207 Rabobank, Velp, t.n.v. penn. J.M.C. Contributie *f* 15,— per jaar, entree *f* 5,—.

Parkieten Speciaalclub van Gras en Grote Parkieten

Aanmeldingen bij C. van Gemeren, Karel Doormanstraat 42, Waubach (L). Tel. 045-31 40 95 of bij A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek (L), tel. 045-21 78 58. Contributie 15 gld. per jaar. Entree *f* 2,50. Storten op postgiro nr. 3587100 t.n.v. Parkieten Speciaalclub, Karel Doormanstraat 42, Waubach (L).

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

Vogels



BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 47.000)

REDACTIE

C. E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74 - 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.

Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuiver particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod”.

VRAGEN OVER?

KLEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Lochem.

ZANGKANARIES aan: M. van Woezik, Homberg 27-16, Wijchen.

GRASPARKIETEN aan: A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek.

ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN TROPENBASTAARDEN aan: W. Tolman, Beatrixstraat 80, Hardenberg.

GROTE PARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Teteringen.

TROPISCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. Theresiastraat 25, Roosendaal.

Uitsluitend brieven met betaald antwoord!

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 20 juni 1977.

IN DIT NUMMER

	pag.
In mei leggen alle vogels een ei	198
Theoretische kennis van de kleurkanarie-kweek . . . overbodige luxe of noodzaak?	
Aflevering 5	198
Ervaringen met afrikaanse soorten	199
De getekende zebrovink	204
Wat lezers schrijven	205
Stevige kost van wildzangvogels	207
De binsenastrilde	209
De kweek van fruitvliegjes	211
Pietpraat over goudagaat	212
Kweek met balispreeuwen	213
Nieuws uit Dierenpark Wassenaar	215
Beplanting in en om de volière, Onze tuin	216
Onkruiden, melkdistel	217
Vreemde vogel in Amsterdam	218
De belgische bult	219
Vogel van de maand, Griel	220
De witkeelmusgors	221
Alarm over de kooivogels	222
Het koolmezenpaar	223
Roodvleugelparkiet	224
Van groen tot albino (5)	225
De volière van de maand	228
Uw vraag? Ons antwoord!	230
Mijn ervaring met Fernando Po ekstertjes	232
Muzikantje uit hoger sferen, veldleeuweriken imiteerden herders	233
Korte berichten, De hygrometer	234

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Paradiso	201
Tilb. Vogelhandel/Kappelle/NBvV	202
NBvV Boekenservice	203
Sluis	206
Witte Molen/Geza Sept/Edelchemie/Siem van 't Hart	208
Welpi-vit/Orni Mondo/Hellingman/Aarts/Tek P.Y.M.	210
Sluis	218
Elsevier	227
Cédé	230
Vraag en aanbod	232
Benny Slagers/v. Waardhuizen/Tovo/ Van Gils/Int. Hobby Boekhandel	235
Bogena	236
404	237
Fauna Metaalwaren/Rein van der Veen/ Blankestijn/Veraka/Conditio/Animali/Succes	238
Witte Molen	239
	240

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 73 00 88

in mei leggen alle vogels een ei

Foto:
Vogelpark Walsrode / H. Müller

Een bekend Nederlands gezegde, dat overigens niet helemáál waar is, maar daar willen we het nu niet over hebben.

Eer er een ei wordt gelegd, is er door de vogels al heel wat afgesjouwd. De nestbouw vraagt heus wel enige inspanning van ze. Dat daarbij soms vreemde dingen worden waargenomen, vertelt u onze medewerker Meindert de Jong in zijn artikel MERKWAARDIGE NESTEN EN NESTPLAATSEN.



De doorgaans stevig gebouwde nesten van de karekieten, zowel van de grote als de kleine, zijn vrij diep en cilindervormig. Als fundamenten worden dunne vochtige rietlinten gebruikt, die rond een aantal verticale rietstengels worden gevlochten en geplakt. Horizontale steun ontbreekt ten enenmale. De **kleine karekiet** is echter niet zo op riet aangevoelen als zijn grotere neef. In de collectie van wijlen Tsj. Gs. de Vries bevindt zich een nestje, dat op manshoogte in een vlierstruik zat, midden in een eikenhakhoutbosje. Toch was er op 100 meter afstand een groot veld met flink opgeschoten riet. Ook werden nesten gevonden in betrekkelijk kale braamstruiken, temidden van brandnetels, zeggepollen en dergelijke. De oöloog Hellebrekers uit Delft vond een nest bij Nieuwkoop dat mooi versierd was met witte kippeveren, niet alleen de rand maar ook een gedeelte van de zijwand. Soms worden nesten aangetroffen die grotendeels uit wol zijn vervaardigd en ook wel ondiepe boomnesten op een hoogte van een meter of zes, maar het is mij helaas nimmer gelukt een van beide curiosa te vinden.

De woongebieden van de **kleine plevier** zijn de uitgestrekte zand- of grindvlakten en schelpenbanken, waar men de spaarzaam gestoffeerde kuiltjes kan aantreffen. Maar deze vogel weet zich bijzonder snel aan te passen en van allerlei bodemveranderingen een dankbaar gebruik te maken, zodra deze hem maar enige levensvoorwaarden bieden. Zo vond men legfels op zanderijen, in grindgraverijen, op ashopen en zelfs op het dak van een loods in de Antwerpse haven! Een aantal jaren geleden vond ik vlak bij Sloterdijk op een opspuiterrein een nest met vier eieren, hoogstens 30 meter verwijderd van de directiekeet, waar het de hele dag een gaan en komen van mensen was.

Het neefje van de kleine plevier, de **bontbekplevier**, schijnt allerm minst kieskeurig te zijn wat zijn eieren betreft. Op zekere dag vond de heer Hellebrekers in 1946 bij Callantssoog twee eieren. Twee dagen

later was hetzelfde aantal nog aanwezig en aanzien ze nogal grof waren getekend besloot de oöloog ze te verzamelen. Hij verving het duo door twee eieren van de visdief. Groot was zijn verwondering toen hij enige dagen later bemerkte dat de bontbek er twee eieren bij had gelegd. Die van de visdief zijn namelijk heel anders getekend en aanzienlijk groter. Ook is het niet ongewoon dat deze vogel een nest van een kleine of een strandplevier overneemt. De Zweedse ornitholoog Durango vermeldt twee gevallen van een bontbek, die haar eieren legde in het nest van een kleine plevier, dat reeds twee eieren bevatte. In 'Natur und Volk' wordt melding gemaakt van het bebroeden van het legsel van een dwergstern door een bontbek.

Vaak treft men nesten van **kluten** aan op plaatsen waar het overstromingsgevaar verre van denkbeeldig is. Deze elegante vogels hebben echter de merkwaardige eigenschap dat zij hun nesten op kunnen hogen bij dreigend gevaar, een eigenschap die zij onder meer gemeen hebben met watersnippen, meerkoeten en waterhoentjes. Zo vond de heer Makkink in juni 1933 op Vlieland een aantal nesten, die door de vogels waren opgehoogd tot minuscule terpjes, vervaardigd van schelpen, twijgjes van duindoorns, zeekraalstengels, stukjes groenwier en verder alles wat maar voorhanden was. Zulks kan waarschijnlijk alleen maar op plaatsen waar ophogingsmateriaal voorradig is en op laaggelegen schorren met een egale grasmat zullen de eieren bij overstroming dan ook wel verloren gaan.

Het nest van een **kneu** wordt doorgaans vervaardigd van zeer fijne takjes, stengeltjes, grassprietjes, worteldraden, mos enz., van binnen gevoerd met haren, wol, plantenpluis en soms een paar veertjes. Op zekere dag vond ik in de duinen bij Hoek van Holland een nestje, dat geheel gemaakt was van glaswol. Ik nam me voor het te verzamelen als de jongen zouden zijn uitgevlogen, maar het was niet meer nodig. Toen er vier eitjes in lagen was het plotse-



essel

De

ling verawenen. Dat was niet zo verwonderlijk, want het bouwsel was op een afstand van vele meters te zien. Zo'n opzichtig geval behoort echter tot de uitzonderingen, want over het algemeen zijn de „kinderkamertjes” uitstekend verborgen.

Binnen onze grenzen moet men de nesten van **koolmeeuwen** zoeken op zandvlakten, in duinpannen, op drassige weilanden, kwelders, drijftillen in plassen en op andere vegetatie in vennen en poelen. Buiten onze grenzen zoeken ze het wel op rotsrichels, daken van gebouwen en zelfs in laag geboomte en struikgewas.

Het slordige, van plantedelen vervaardigde nest van de **koolmees** kan men op de meest uiteenlopende plaatsen aantreffen: in holle bomen, nissen, brievenbussen, pompen, lege blikjes, buizen, bloempotten, gangen van ijsvogels en oeverwaluwen, oude lijsternesten, speelnesten van winterkoninkjes en ga zo maar door. In 1957 zat een koolmezenest in een van stro gemaakte bijenkorf in Waalre. De oude vogels vlogen door het vlieggaat naar binnen. In de duinen bij Hoek van Holland ontdekte ik dat zich een nest bevond in een weggegooid brandblusapparaat. Tijdens mijn verblijf te Soerabaia kreeg ik een brief van de heer Kooiman, die mij vertelde in het bezit te zijn van een nest van een koolmees, dat was geconstrueerd van mensenhaar. De vogel trok de haren uit de te drogen hangende valse vlechten van de Madoerese vrouwen. Een kennis van me te Bilthoven werd 's morgens vroeg wakker omdat er aan zijn haar werd getrokken. Doodstil bleef hij liggen en kwam tot de ontdekking dat een koolmees

een haar uit zijn hoofd trok, door het open raam wegvloog en even later terugkeerde om dit „spel” te herhalen. Later vond men het nestje, grotendeels uit haren vervaardigd, in een brievenbus.

Kraaien zijn uitermate pientere vogels, die te vuur en te zwaard worden vervolgd. Op Texel staan weinig bomen, de meest geliefde nestplaats voor deze zwartrokken. De vogels werden intens vervolgd en wat deden de slimmeriken? Ze bouwden hun nest op de grond, want wie zou daar een kraaienest zoeken?

Kraaien maken hun nesten van takken, twijgen en plantedelen. Op een gegeven moment was men genoodzaakt een nest van een paartje kraaien te verwijderen uit de mast van een hoogspanningsnet. Daarbij bleek dat dit nest praktisch geheel van ijzer was gemaakt en totaal 1845 gram ijzer bevatte, o.a. 1 ijzerdraad van 2,65 m, 4 stuks van 2 m, 2 stuks van 1,75 m en 21 van 0,50 m, 6 ijzeren kleerhangers, 11 stuks kleine ijzerdraadjes, 10 stukken van diverse lengte (0,75-2 m) en 1 kroonsteentje.

Een ander nest bestond uit ijzer- en koperdraad, dat stukken bevatte die in lengten varieerden van één tot twee meter; het gewaarte woog 900 gram. Ook al is er voldoende normale nestgelegenheid, dan nog willen de kraaien wel eens een afwijkende plaats kiezen. Zo trof men bouwels aan op een anderhalve meter hoog hooimijtje, op een hoop grepelzoden, in met klimop begroeide goten, op duintoppen, in molens en zelfs op de begane grond in een weiland. In het buitenland bouwen de kraaien wel op hoge gebouwen en rotsrichels.

theoretische kennis van de kleurkanarie kweek.. overbodige luxe of noodzaak?

AFLEVERING 5 SCHRIJFWIJZE VAN FACTOREN

In het vorige artikel is aan de hand van een aantal schema's geprobeerd uiteen te zetten hoe de overdracht van een eigenschap van de ene generatie op de volgende plaats vindt.

Hiervoor zijn een aantal letters gebruikt die zuiver dienden om de begrippen toe te lichten. Zo werd de wildvorm aangegeven met de letter „W” en de mutant met de letter „M”.

Nu zal het in de praktijk onmogelijk blijken dit vol te houden daar er vele verschillende eigenschappen zijn met ieder hun eigen werkingen. Met het gevaar, toch te diep op deze materie in te gaan, is het voor een kleurkanariekweker belangrijk te weten dat alle ons bekende factoren worden aangegeven met een symbool.

Dit symbool is niet willekeurig gekozen, er is vaak wel een verband aanwezig met de benaming of

werking van de factor. In komende artikels zal dit nog wel nader worden toegelicht. Daarnaast bestaan er vaste regels voor het aanduiden van de wildvorm en de mutant.

In de Erfelijkheidsleer wordt de wildvorm van een factor aangegeven met het symbool van deze factor en daaraan toegevoegd een + (plus) teken.

De mutant schrijven we met het symbool zonder dit + teken. Nemen we als voorbeeld de „zwartfactor”: Het symbool van deze factor is de letter „z” (z = zwart). De wildvorm wordt dan aangegeven met „z +” de mutant met „z”.

Nu is reeds eerder gesproken over het gedrag van een mutant ten opzichte van z'n wildvorm. Hierbij waren diverse mogelijkheden. Ook deze mogelijkheden kunnen we als symbool aangeven.

Als het gedrag van een mutant recessie (terugtrekkend) is ten opzichte van de wildvorm dan schrijven we het symbool van deze factor met een „kleine letter”. Is daarentegen het gedrag van een mutant dominant of intermediair dan schrijven we het symbool met een „hoofdletter”.

Door het hanteren van symbolen met de daarbij behorende schrijfwijze zijn we in staat alle bekende factoren bij kleurkanaries in „formule” te brengen. Kweken we met vogels waarvan de uiterlijke kleur door een beperkt aantal factoren wordt bepaald dan kan inderdaad zonder enige kennis van deze materie volledig de kleurkanariesport worden bedreven. Na enige praktijkervaring kan direct worden beredeneerd wat de uitkomsten zullen zijn. Maar, zodra er meerdere factoren een rol spelen bij de

tot stand koming van een bepaalde kleurslag, dan wordt het bepalen van de mogelijk te verwachten kleuren van de jonge vogels al moeilijker.

Door dan gebruik te maken van „formules” kan een berekening worden gemaakt van de te verwachten kleurslagen waardoor het verrassingseffect wordt verkleind en een beter inzicht wordt verkregen in het bezit van erfelijke eigenschappen van de jonge vogels.

Daar deze serie artikelen is opgezet om vooral de beginnende kweker iets te vertellen over de theoretische kant van deze boeiende vogelsport, zal ik hen niet belasten met uitvoerige formules van diverse kleurslagen. Maar, om U een indruk te geven van de opbouw van een formule ziet U hieronder een in formule aangegeven kleur van een mankanarie. Ogenscheinlijk zal dit voor U een zeer vreemde toestand zijn maar laat U er zich niet door afschrikken om verder te gaan met het kweken van vogels. Zij, die reeds bekend zijn met de opbouw van dergelijke

formules kunnen hun kennis nog eens ophalen door uit te zoeken wat de kleur van deze kanarie zal zijn. De oplossing zal ik in het volgende artikel vermelden.

E ino (x) z+ rz+ rb+ m+ sc+ rm
E ino (x) z+ rz+ rb+ m+ sc+ rm
B+ r+G+ l+ CB+ cb so+
B+ r+G+ l CB cb so+

Voorlopig is het belangrijker te weten dat:

- een recessieve factor wordt als symbool aangegeven met een kleine letter,
- een dominante of intermediaire factor wordt aangegeven met een hoofdletter,
- de wildvorm wordt aangegeven door toevoeging van een + (plus) aan het symbool,
- de mutant wordt aangegeven met het symbool zonder het + teken.

Hendrik K.

ervaringen met afrikaanse soorten

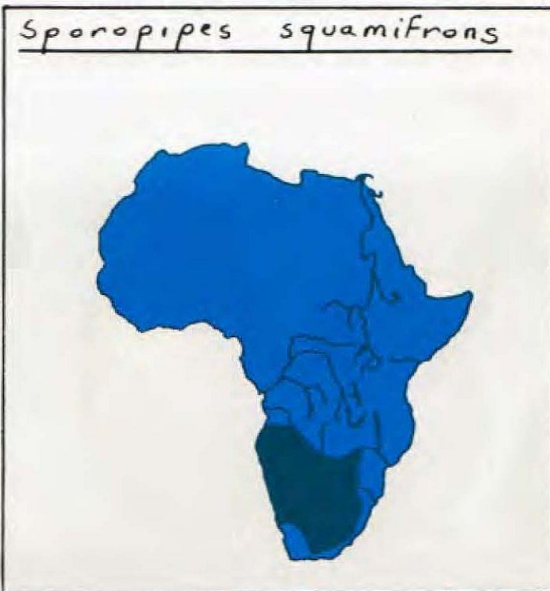
Sporopipes squamifrons

Baardmannetjes vormen een vogelsoort waar men nooit goed weg mee geweten heeft. Ze werden achtereenvolgens bij de astrildes en de wevers ondergebracht tot men ze tenslotte samen met het verwante schubbenkopje (Sporopipes frontalis) in een eigen subfamilie ondergebracht (Sporopipinae).

In veel werken van Nederlandse auteurs wordt het kweken van baardmannetjes beschreven alsof het japanse meeuwtjes gold. Het is trouwens nogal veelvuldig voorkomend dat de versie van een bepaald auteur „toevallig” in een ganse serie van later geschreven artikels terugvindt. Toen Neunzig in 1920 bijvoorbeeld schreef dat bandvinken gemakkelijk kweekten schreven gedurende een halve eeuw bijna alle auteurs hetzelfde terwijl iedere exotekweker weet dat het aantal E.K.-bandvinken eerder aan de lage kant ligt en dat dit zeker niet het gevolg is van het felt dat ze gemakkelijk zouden kweken.

Laten we echter niet te ver afdwalen van ons onderwerp en terugkeren bij de baardmannetjes.

Deze vogeltjes bewonen de droge afrikaanse steppen (zie kaart) en volgens Kenneth Newman in „Birdlife in Southern Africa” kunnen baardmannetjes het tenminste 62 dagen volhouden zonder drinken. De auteur vermeldt ook dat ze dan uitsluitend leven van droge zaden, hetgeen ik echter betwijfel. Volgens mij zullen ze hun behoefte aan vocht in dergelijke periode wel voldoen door het eten van halfrijpe zaden en insecten. Over het geslachtsverschil wordt veel geschreven, doch een koppeltje met zekerheid samenstellen is zeker niet gemakkelijk. Het is wel zo dat men, eenmaal in het bezit van een echt paartje, tamelijk gemakkelijk mannetje en popje kan onderscheiden. De baardstrepen van de man zouden langer zijn en de schubtekening op de kop meer uitgesproken. Ook bij jonge vogels zijn de



tekeningen echter minder uitgesproken en de baardstrepen korter zodat we hier ook geen 100% zekerheid hebben.

Baardmannetjes worden nooit in grote massa ingevoerd en moeten zorgvuldig geaklimatiseerd worden. Persoonlijk vind ik de akklimatisatie van baardmannetjes wel gemakkelijker dan deze van schubbenkopjes. Om de vogeltjes in optima conditie te houden moeten ze steeds beschikken over insecten of een insectenvoer uit de handel waaraan ze gewend werden. Bijvoeding van levende insecten en mierenpoppen (vers of diepvries) zal echter toch nodig blijken. Verder verstrekken we een goede tropenmengeling en trosgierst.

Na deze inleidende gegevens wil ik nu graag mijn eigen ervaringen met deze lieve (uiterlijk) vogeltjes bespreken.

In december 1972 was ik op bezoek bij een bevriende liefhebber, toen hoofdzakelijk kanariekeker, die

enig pas van paarde baardmannetjes met enige schaft, vooral met de bedoeling er het volgende seizoen mee te exposeren. De vogeltjes zaten in een kleine tentoonstellingskooi in een onverwarmde garage. De temperatuur bedroeg er ongeveer 5° Celsius. Een van beide zat in de gekende bolhouding met de kop halstarrig in de rugveren. Als men tegen het voorfront tikte werd de kop even gelicht maar bijna direct weer in de pluimen gestopt. Gedurende een fractie van een seconde kon men dan zien dat de oogjes niet meer waren dan smalle spleetjes. Kortom het prototype van wat in de meeste vogelboeken beschreven wordt als een vogel die men zeker niet moet kopen. Het andere vogeltje was ook wel niet in blakende gezondheid maar toch heel wat fitter dan zijn lotgenoot.

Uit medelijden heb ik beide vogeltjes meegenomen naar huis met de bedingung ze pas te betalen als ze een maand later nog in leven waren. Ik kon mij trouwens niet van de indruk ontdoen dat mijn vriend blij was van dit hoopje miserie verlost te zijn.

Eenmaal thuis plaatste ik beide vogeltjes in een afzonderlijke kooi in de vogelkamer. Hier heerste een temperatuur van om en bij de 22°. Voor het fiste exemplaar was dit alleen reeds voldoende om



zich prima te voelen. De aangeboden mierenpoppen en meelwormen werden er natuurlijk graag bijgenomen. Het andere baardmannetje werd achter een donkerstraler (150 Watt) geplaatst, kreeg hetzelfde menu en in het drinkwater werd een mespuntje Erythromycine (een breed spectrum antibioticum) opgelost. Spoedig bleek dat de meelwormen, waarvoor hij het meest interesse had, te „sterk” waren voor hem. Hij was mij dankbaar toen hij in de plaats enkele geknipte exemplaren kreeg. Na ongeveer één week mocht ik hem als gered beschouwen. Hij

nam nu een euse dat konde meene gepere meten. Ook levende meelwormen kon hij de baas. Nog acht dagen later werd de donkerstraler uitgeschakeld en enige tijd nadien kregen beide baardmannetjes een gemeenschappelijke kooi teneinde aan elkaar te wennen.

Half mei verhuisden ze naar een overdekte buiten-volière (2 m x 2 m) volledig beplant met een aangebouwde binnenvlucht van 1 m x 2 m. In de binnenvolière werden enkele nestkastjes aangebracht van het halfopen type op een hoogte van ongeveer 1,80 m. In twee hoeken waren bundels samengebonden brem opgehangen. Na ongeveer een maand zag ik af en toe één van beide uit een nestkastje vliegen. Bij controle vond ik in het goed gestoffeerde kastje drie eitjes. Ze hadden een blauwachtige ondergrond die echter bijna volledig bedekt werd door grote bruin-grijze vlekken. In ieder geval een hoopgevende start. Mijn hoop bleek spoedig ijdel want in de brem vond ik een vrij omvangrijk overkoepeld nest met insluiting. Hierin trof ik ook drie identieke eitjes aan. Aangezien eitjes in beide nesten warm bleken te zijn werden ze dus zeker bebroed. Spoedig kwamen de baardmannetjes terug in de binnenvlucht om hun respectievelijke nest op te zoeken. Ik had dus stellig met twee baard „vrouwtjes” te doen.

Het duurde tot november 1973 eer dhr. Maroy uit Waregem opbelde om te zeggen dat er bij een zending melba- en elfenastriden ook enkele baardmannetjes zaten. Ik nam mijn beide popjes mee en na een half uurtje konden we uit de 20 baardmannetjes twee exemplaren selekteren die zoveel van de mijne verschilden qua diepte van tekening en lengte van baardstreep dat ze stellig tot het andere geslacht moesten behoren. Dit bleek achteraf dan ook juist te zijn.

1974 werd dus vol enthousiasme tegemoet gezien. Dit enthousiasme duurde echter niet zo heel lang want half januari stierf een popje. Begin mei ging een koppel baardmannetjes naar de reeds beschreven volièrre en het overtollige mannetje werd samen met een schubbenkopje van onbekende sexe in de gezelschapsvolièrre ondergebracht. Hun voorkeur ging naar een half open nestkastje dat voor de rest van het jaar gebruikt werd zonder dat er ooit eitjes kwamen.

Ook de baardmannetjes hielden zich het ganse seizoen aan hetzelfde nestkastje. Ze hadden 3 maal eitjes (3), en telkens werden drie jongen geboren die na een vier à vijf dagen stierven. Ze schenen weinig of niet gevoederd door de ouders alhoewel deze gretig het insectenvoer, de mieren eitjes en de meelwormen, die werden aangeboden, opnamen.

In 1975 verliep alles bijna identiek met als verschillpunten dat een groot overkoepeld nest werd gebouwd in een vlierstruik in de buitenvolièrre en dat het tweede legsel onbevruucht was. Nestkontrolle was bij dit type van nest onmogelijk zonder lichte beschadigingen. De baardmannetjes namen me dat echter niet kwalijk en na zo'n kontrolle werd het nest hersteld en de breedte van de insluiting teruggebracht tot zijn oorspronkelijke proporties. Ondertussen was ik geobsedeerd geraakt om toch maar baardmannetjes te kweken.

1976 scheen terug hetzelfde scenario op te leveren.

De vogels werden nu ondergebracht in een voliëre met als afmeting 7 m x 1 m, waarvan 6 m overdekt. Als enige beplanting een nogal schrale vlierstruik die zeker geen nestgelegenheid bood. Dit was geen probleem want de baardmannetjes namen genoeg met een halfopen nestkastje. Half mei werden drie eitjes gelegd, trouw bebroed en na dertien dagen waren er twee jongen. Eén ei was onbevruucht. Zes dagen later waren de jongen dood. De tweede ronde gaf terug drie eitjes, drie jongen en één van de jongen hield het nu twaalf dagen vol. Uit mijn ervaringen met saffraanvinkenkeek zag ik wel aan het uiterlijk van het jong, tamelijk mager en bijna nog geen doorkomende pluimen, dat het zeker geen blijvertje was. Stilaan begon ik mij te verzoenen met de gedachte dat het quasi onmogelijk was om baardmannetjes te kweken.

Al die experimenten hadden me een klein fortuin gekost aan K. Claus insektenvoer met honing, Biopet (ingeblikte verse insekten), meelwormen en diepvries mierenpoppen, want het spreekt vanzelf dat ook de medebewoners van de voliëre dankbaar gebruik maakten van de aangeboden „lekkernijen”. Het was wel een troost dat alle vogels in prima konditie verkeerden.

Het duurde tot begin september eer, naar jaarlijkse traditie, aan een derde nest begonnen werd. Aanvankelijk overwoog ik geen extra insekten meer aan te bieden omdat er toch nooit iets van de kweek terecht kwam doch tenslotte won mijn vogelliefhebbershart het van de andere, meer materiële argumenten. Er werd een extra voorraad diepvriesmierenpoppen gehaald bij de handelaar en drie keer per dag werd het volgende insektenvoer verschaft: 2 delen insektenvoer K. Claus met honing (type rood) 1 deel insekten uit blik (Biopet)

1 deel diepvries mierenpoppen (deze werden een kwartier vooraf uit de diepvries gehaald)

Ongeveer 20 levende gehele meelwormen. Dit alles werd goed ondereen gemengd en aangeboden in een voederbak met gladde opstaande randen (om te beletten dat de meelwormen ontsnapt). Na een tweetal dagen besloot ik de jongen eens nader te bekijken. Aangezien ze diep in het nestkastje lagen aan het eind van een nauwe insluitgang waren ze onbereikbaar voor ogen of handen. Het enige wat ik kon doen was het kastje van de muur nemen, op de zij leggen en voorzichtig schudden. Spoedig lagen drie jonge donkerhuidige vogeltjes op mijn hand. Hun levendigheid bewees dat ze goed gevoed werden alhoewel de krop leeg was. Dagelijks werd een dergelijke nestcontrole gedaan zonder dat de ouders er zich aan stoorden. Nu bleek het groeiproces veel vlotter te verlopen en op twaalf dagen waren de jongen reeds in de pluimen. Ze bezaten toen ook reeds de karakteristieke baardstrepen. Eén van de jongen, het laatst geborene, was wel merkbaar kleiner. Dit jong werd geringd toen het 9 dagen oud was met een 2,3 mm ring, de twee overige werden reeds op de zevende dag geringd, één met een 2,3 mm ring doch voor het tweede diende ik een 2,5 mm NBVV-ring te gebruiken, die ik als lid van de Nederlandse Zebra-vinkenclub in voorraad had. Na de twaalfde dag werd geen nestcontrole meer gedaan om voortijdig uitvliegen te voorkomen. Op 18 dagen vlogen twee jongen uit,

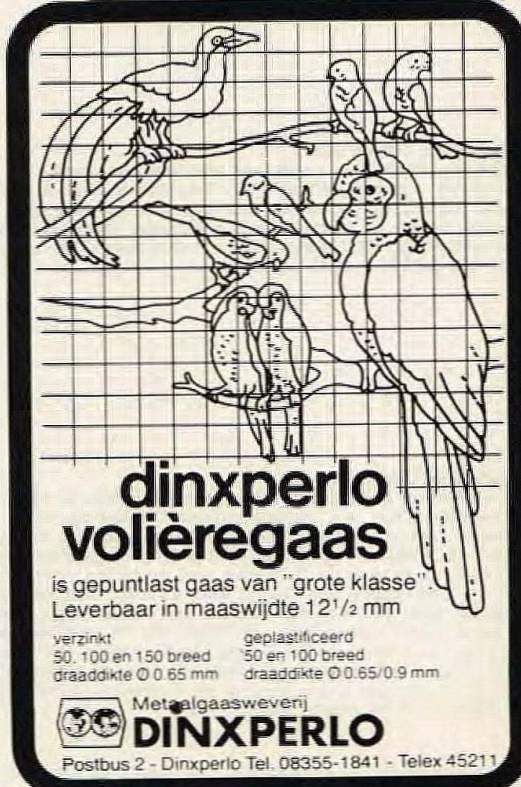
het derde pas na 21 dagen. 's Avonds keerden ze terug naar het nestkastje waar ze samen met de ouders de nacht doorbrachten.

Ondertussen was het kil en regenachtig weer geworden. Op een morgen lag het kleinste jong dood en dit was voor mij een aanwijzing om de overige jongen samen met de ouders naar binnen te halen. De jongen onderscheidden zich van de ouders door hun grootte, het ontbreken van de schubtekening op de bovenkop en de donkerder snavel. Na een zestal weken kwam de schubtekening en bijna gelijktijdig verdween ook de donkere vlek uit de bovensnavel. Eenmaal binnen bleek een tweede jong wat darmontsteking te hebben. Alle goede zorgen ten spijt stierf het enkele dagen later en na ongeveer een maand stierf ook de oude pop. Ik meen gerust het adjectief „oude” te mogen gebruiken want toen ik ze in 1972 in bezit kreeg waren de tenen en het loopbeen reeds opvallend geschubd.

Zo eindigt mijn geschiedenis ongeveer zoals ze begonnen was, met twee baardmannetjes met dit verschil dat één van de twee nu een gesloten voeringetje draagt met mijn stamnummer. Al met al geef ik volmondig toe wat Horst Bielfeld in zijn werk „Weber, Witwen und Sperlinge als Volierenvögel” schrijft: „Zucht: Ist nicht leicht.”

Terwijl ik dit artikel schrijf sta ik nog voor een volgend dilemma: op zoek gaan naar een popje en van vooraf aan beginnen, of, weliswaar met pijn in het hart, afstand doen van mijn baardmannetjes en ervaringen opdoen met een andere soort.

Luk van Praet.



dinxperlo
voliëregas

is gepuntlast gaas van "grote klasse".
Leverbaar in maaswijdte 12 1/2 mm

verzinkt	geplastificeerd
50, 100 en 150 breed	50 en 100 breed
draaddikte Ø 0,65 mm	draaddikte Ø 0,65/0,9 mm

Metalgaasweverij
DINXPERLO
Postbus 2 - Dinxperlo Tel. 08355-1841 - Telex 45211



door J. Luysterburg

In „Zebra-pad“, het blad van de speciaalclub voor zebra-vinkliefhebbers, is een geweldige strijd aan de gang over de vraag, of de getekende zebra-vink al of niet erkenning verdient. Voor- en tegenstanders doen hun uiterste best, om hun standpunten en argumenten zo goed mogelijk naar voren te brengen. En geloof maar, dat ook mondeling heel wat wordt gediscussieerd over dit toch zeer simpele vogeltje.

Daar ik al sinds 1972 jaarlijks getekende zebra-vinken op diverse tentoonstellingen breng, meestal nog met succes ook, kunt u zich wel voorstellen, dat ik bij deze discussies graag mijn duit in het zakje doe.

Natuurlijk moet je dan wel weten, waarover je praat. Zo heb ik onlangs bij enkele felle tegenstanders moeten constateren, dat ze er geen flauw idee van hadden, hoe een getekende er eigenlijk uitziet. Vandaar, dat ik hoop, dat mijn onbeholpen schetsje (ik ben nu eenmaal geen tekentalent) verhelderend werkt.

De tekening heeft nog enige verduidelijking nodig. Ten eerste: er is geen noemenswaardig onderscheid tussen mannen en poppen. Ten tweede: we zien hier slechts één van de drie mogelijke types. Net als bij de lizard-kanarie zijn er drie verschillende mogelijkheden wat betreft de kop: a) de getekende witkop, waarbij op de kop geen grijs aanwezig is; b) de getekende witkop met cap, waarbij een grijs „petje“ aanwezig is (zie tekening), en c) de getekende witkop met gebroken cap, waarbij het „petje“ slechts gedeeltelijk aanwezig is. Mocht de getekende erkend worden, dan pleit ik ervoor, dat alle drie deze types erkend worden, of toch minstens de eerste twee, waarbij dan zeer weinig strafpunten worden afgetrokken voor een gedeeltelijk aanwezige cap.

Welke argumenten gebruiken nu de tegenstanders? Opvallend is, dat zij vooral gevoelsmatig reageren. Zo in de trant van: alwéér een nieuwe kleur? Waar moet dat naar toe? Ze maken er wel een rotzootje

de getekende zebra-vink

(excuseer het woord) van! Deze argumenten zijn zo gemakkelijk rationeel te ontzenuwen, dat ik daar niet eens nu de moeite voor wil doen. Ik wil alleen even verwijzen naar klasse 1 t/m 164 van het Vraagprogramma van de NBVV en concluderen: we zijn wat betreft de zebra-vinken nog maar net begonnen! Ook de volgende, meer ter zake doende, opmerking houdt geen steek: de getekende is een toevalsprodukt, het patroon ligt niet erfelijk vast. Ik heb mijn getekende gekweekt uit bont x bont. Pas dit jaar heb ik beseft, dat het zinvol is, deze getekenden aan elkaar te paren. En zie: meteen al ruim de helft van de jongen hieruit is getekend! De andere jongen zijn variërend van bijna volledig grijs, via bont, tot volledig wit.

De voorstanders, en daaronder bevinden zich reeds vele keurmeesters, hebben heel wat sterkere troeven in handen:

- 1) Dit vogeltje is een lust voor het oog (mijns inziens het belangrijkste).
- 2) Dit patroon is wel degelijk erfelijk vast te leggen. Veel kwekers hebben dit al ervaren.
- 3) Bij de Japanse meeuwen is deze kleurslag al lang erkend, dus waarom bij de zebra-vinken niet, nu zich daar precies hetzelfde bontpatroon blijkt voor te doen?
- 4) Door erkenning van deze kleur is ook de huidige tweedracht onder de keurmeesters verleden tijd. Nu mag de keurmeester deze vogels als getekend keuren, maar hij hóeft het niet! Gevolg: de ene keurmeester geeft 88 punten aan dezelfde vogel, waaraan een andere keurmeester 83 punten toekent. Let wel: ik pleit er niet voor, dat de keurmeesters voortaan een getekende zebra-vink maar onmiddellijk hoge punten moeten geven. Het gaat mij om een heel andere zaak: erkenning van deze nieuwe kleur. Want dan kunnen standardeisen worden opgesteld (zie Japanse meeuwen), en dan kan door eenheid in keuring én selectieve kweek een fraaie nieuwe kleur aan de zebra-reeks worden toegevoegd.

Of is dat niet beter dan de huidige toestand? Op de nationale TT in Rotterdam van 1976 stuurde ik een getekende witkop met cap in, onder de klasse: niet erkende kleurslagen. Resultaat: de vogel werd gekeurd als bont (toch nog 87 punten), met als opmerking: „Dit lijkt wel een getekende, maar die zijn nog niet erkend“.

Ik neem in dit geval niemand iets kwalijk, maar dergelijke merkwaardige gebeurtenissen kunnen worden vermeden.

Wat lezers Schrijven

bastaarden met postuurkanariebloed

Bij het lezen van dit opschrift zullen ongetwijfeld diverse reacties ontstaan, zo begon de anonieme schrijver van dit artikel in het maartnummer 1977, vermoedelijk een kleurkanarie keurmeester.

Daarop wil ik graag reageren, het is een erg misleidend opschrift boven dit artikel, dit had moeten luiden „HOU DE RASSEN ZUIVER”, want daar ging het om.

Onder bastaarden met postuurkanariebloed worden verstaan al die kanaries die op een bepaald moment zijn geboren uit de paring van een kleurkanarie maal een postuurkanarie, aldus de schrijver van dit artikel.

Vermoedelijk heeft zij/hij nog nooit gehoord van bastaarden als b.v. sijs x gloster corona, groenling x border of groenling x norwich, dit zijn namelijk ook bastaarden met postuurkanariebloed.

Bastaarden met postuurkanariebloed worden wel terdege gevraagd op het vraagprogramma van de N.B.v.V., daar staat duidelijk bastaarden met kanariebloed, dat zijn dus kleur-, vorm-, postuur- en zangkanaries.

Ik ben het met de schrijver eens, om zoveel mogelijk de rassen onderling zuiver te houden, dat is niet alleen bij de postuurkanaries maar ook bij andere soorten vogels en parkieten. Op de j.l. gehouden werkbespreking tussen D.B. en de T.C.'s kwam de technische commissie tropen en parkieten met het voorstel om in het vraagprogramma voor 1977 geen bastaarden meer te vragen van en met agaporniden, grote parkieten, duiven en kwartels. Waarom kwam dit voorstel? Om de rassen zuiver te houden, want dit wordt geadviseerd in diverse standaardisen en daarom moeten wij deze soorten ook niet vragen. Als technische commissie kleur- en postuurkanaries met ditzelfde voorstel had gekomen om geen bastaarden te vragen van postuurkanaries onderling, had dit in het vraagprogramma opgenomen kunnen worden. In de standaardisen van de vorm- en postuurkanaries schrijft men in de toelichting namelijk de rassen zoveel mogelijk zuiver te houden.

Er zijn dus wel bastaarden met postuurkanariebloed en die zullen ook wel op het vraagprogramma blijven staan. Er zijn heel veel vogelliefhebbers die er een hobby van hebben gemaakt om de wildzang met alle kanarieachtigen te kruisen.

Tot slot wens ik u erg veel plezier met uw hobby en nogmaals laten wij de rassen zuiver houden, dit was ook de bedoeling van de schrijver van het eerste artikel.

W. J. Mulder

Nieuwe kleuren

Ik heb met veel interesse het artikel Nieuwe kleuren door kruising, in het maartnummer gelezen. Omdat ik ook proeven gedaan heb met zwarte sijzen, acht ik het nuttig mijn bevindingen hierover weer te geven.

In augustus '74 kochten we onze eerste zwarte sijs,

die ons in het daaropvolgende jaar 19 bastaarden opleverde, van 2 kanariepoppen. Deze sijs bleef in leven tot in februari '76. Ondertussen hadden we reeds twee andere exemplaren gekocht, waarvan er nog één in leven is, spijtig genoeg is het een pop. In december '76 kochten we nogmaals 3 zwarte sijzen, waarvan er twee stierven. De derde is nog in leven, maar is helemaal niet in conditie. De oorzaak van de sterfte is enerzijds te wijten aan darmstoornissen en anderzijds aan het niet kunnen ruïen. Zijn er soms nog liefhebbers die met dezelfde moeilijkheden te kampen hebben in verband met de overleving van de zwarte sijs? We hebben opgemerkt dat er twee verschillende soorten bestaan, de ene soort is iets forser en levenslustiger dan de andere. Het belangrijkste is echter wel dat deze soort merkbaar sterker lijkt. Is dit zuiver toeval of bestaan er inderdaad twee subrassen?

Bij de hybriden hebben we met dezelfde moeilijkheden te kampen gehad. Van de 19 F I kruisingen zijn er 10 in de ruiperiode gestorven, alhoewel allen zeer goed grootgekomen waren. Phaenotypisch valt er wel het een en het ander op te merken. De mannelijke hybriden zijn ofwel antracietkleurig ofwel groen, allen met een zwarte kop, waarvan de tekening te vergelijken is met die van de gekende zwartkopsijs. Het enige verschil is dat er geen scherpe aflijning van het masker is. De typische tekening op de vleugelspiegels laat echter geen twijfel over de afkomst bestaan. De poppen zijn allen totaal verschillend van kleur en tekening. Sommigen zijn het evenbeeld van hun vader maar het zwart is vervangen door diep mosgroen. Andere exemplaren waren olijfkleurig en nog andere askleurig. We hebben echter nooit een spoor van bruïnvorming in deze vogels ontdekt, dit in tegenstelling met de bevindingen van de heer Willemsen. Ook na de volgende rui behielden de vogels hetzelfde kleurbeeld. Dus kunnen we niet beamen dat de zwarte kleur pas na het eerste jaar verschijnt zoals vermeld wordt in Bird Hybrids (Gray).

De F I mannen zijn tot op het ogenblik onvruchtbaar gebleken. In '76 werden ze getest met kanariepoppen, die elk een twintigtal eieren legden, echter zonder dat er één bevrucht was. Bij de poppen hebben we een sijsbastaard die nestelt, maar op het ogenblik ontbreekt mij de plaats om dit verder uit te testen. Maar ik acht de kans op vruchtbare F I poppen zeer miniem.

Ik had dan ook graag vernomen of er tussen de lezers soms zijn, die soortgelijke ervaringen met zwarte sijzen hebben gehad. Zijn er liefhebbers die de F 2 generatie gekweekt hebben? Zijn er soms kwekers die een oplossing vonden voor het hoge sterftecijfer zowel bij de zwarte sijs als bij de hybriden? Graag had ik dan ook, ofwel langs dit blad, ofwel rechtstreeks aan mij, reacties ontvangen op dit artikel. Het kan er enkel toe bijdragen om gezamenlijk de zo lang verwachte zwarte kanarie op stok te krijgen. Ik ben steeds bereid gebeurlijke reacties te beantwoorden.

Dirks Hugo, Nijverheidslei 51, 2070 Ekeren, België.

Goed nieuws voor alle insektenetende vogels: Sluis Universeelvoer, verrijkt met insekten en vruchten, nu nóg beter!



Dit complete
hoofdvoedsel bevat alle vitale
bouwstoffen - zoals eiwitten,
koolhydraten, vitaminen en
mineralen - in de juiste verhouding.

Vogels, gevoed met Sluis Universeelvoer,
zingen als in de vrije natuur, blijven glad en
mooi in de veren en komen
gemakkelijk en vlug door de rui.

Sluis B.V., Postbus 31, Etten-Leur.

Sluis
Rijk als de natuur

stevige kost voor wildzangvogels

door Jos van Himbergen

Ook voor de mensen zijn het vaak de weersomstandigheden, die bepalen wat de pot schaft. Erwtensoepp met kluij en bonen met spek zijn niet de gewenste voedingsmiddelen tijdens een periode van hete zomerse dagen. Ja, een lekkere koude schotel zal daarentegen ieders eetlust wel kunnen opwekken. Voor de kok is het dus zaak om het juiste voedsel aan te bieden, wil hij geen problemen met de eters krijgen.

Laten we bij bovenstaande bewering eens wat langer stilstaan, want u en mij is het steeds een doorn in het oog als er op grove wijze met goed voedsel wordt geknoeid. En dit gebeurt in vele gevallen in de vogelliefhebberij, niet moedwillig maar wel door ondoordachte dingen te doen.

Nu ik dit schrijf is het 6 dagen geleden, dat het artikel: En maar morsen... werd gepubliceerd en het stroomt briefkaarten binnen uit ALLE provincies, inclusief rake opmerkingen. (Was u het vergeten en het er wel mee eens, doe het dan alsnog.) Ook fabrikanten hebben reeds gereageerd en zeer positief. Als alle gegevens bekend zijn omtrent deze materie dan zullen we het een en ander eens mooi op een rijtje zetten, zodat eenieder weet waar het om gaat en waar hij aan toe is. Zover de zaken nu bekend zijn, is het nog te vroeg om met een overzicht te komen. Zoals het nu op mij overkomt lijkt het er een beetje op van de schuld naar elkander te verwijzen, waarbij de tussenhandel dan ook nog een rol speelt.

In ieder geval houden we het erbij, dat het spreekwoord van: „het oog moet ook wat hebben”, in de vogelvoeding niet gehanteerd behoeft te worden. We hebben afgesproken om niet met mensenogen naar vogelvoeding te kijken, doch datgene te geven wat vogels werkelijk nodig hebben.

Heel aandoenlijk komt men mij soms vertellen, dat een dwergpoedel van 8 weken oud toch zó weinig eet en misschien wel van honger zou kunnen sterven. Maar natuurlijk eet die weinig, gezien het lage lichaamsgewicht. Een bouvier van de zelfde leeftijd kan en zal veel meer voedsel opnemen. Kortom: veel voedsel geven schijnt mensen in bepaalde gevallen bevrediging te schenken. We moeten echter altijd rekening houden met de opnamecapaciteit van de betreffende diersoort en BINNEN DIE MOGELIJKHEID alle noodzakelijke voedingselementen aanbieden. Anders zou het er wel eens op kunnen neerkomen, dat alleen het lekkerste voedsel wordt opgenomen en dit is niet zeker het beste en meest noodzakelijke voedsel.

Als we vogels een mengsel van diverse zaden geven dan gaan ze meteen zoeken om de hun meest welgevallige zaadsoort eruit te halen. Dit houdt tevens in, dat de andere zaadsoorten met een flinke zwaabeweging van het bekje de ruimte in worden geholpen. Bij een flinke overdosering per vogel zal het kunst zijn om ze te dwingen ook nog iets van deze gemorste zaden te laten opnemen.

Veelal liggen die dan, vertrapt en bevuild door de uitwerpselen, op de bodem van de volière of de kweekkooi en zouden zelfs gevaar voor de gezondheid kunnen opleveren als ze in die toestand werden geconsumeerd. Op vochtige zaden kunnen schimmels zich gaan ontwikkelen en iedere vogelvriend moet die angstvallig uit de vogelruimten weren. Terecht hebben we problemen met zaden, die slecht gereinigd zijn, doch gezonde zaden kunnen we door foutieve bewaring of verstreking zelf ondeugdelijk maken. Door een zaadmengsel voor een bepaalde vogelsoort onbepikt per dag te gaan verstrekken, heeft het als MENGSEL geen enkel nut meer. De vogels zijn hierdoor in staat gesteld om iedere keer opnieuw de „snaveleigen” zaden te nemen. Van iedere berekening naar ruw eiwit en zetmeelwaarde komt zodoende in de praktijk niets terecht. We hebben ook reeds gezien, dat het geen zin heeft om een zaadsoort in een mengsel op te nemen welke niet door de betreffende vogelsoort wordt opgenomen. Een zaadsoort opnemen, welke wel wordt gepikt, doch voor de betreffende vogels te weinig eiwit en zetmeel bevat is eveneens levensgevaarlijk tijdens de kweek en evengoed tijdens de rusttijd bij een koude huisvesting en wisseling van temperatuur mogelijk is. Voor wildzangvogels, die koud zijn gehuisvest gedurende de wintermaanden, heeft een mengsel met veel milletzaden weinig nut. In de praktijk zien we, dat ze totaal uit conditie geraken. Deze vogels nemen uiteindelijk wel wat van de milletzaden tot zich, maar de totale energiewaarde van het mengsel is gewoon te laag. Voldoende eiwitten en brandstof zitten er in werkelijkheid niet in en na langere tijd vinden we de vogels met scherpe borstbeentjes dood op de bodem. De redenering van: zo'n vaart zal het wel niet lopen, die gaat er niet in, want de praktijk leert wel anders. Na herziening van het wildzangmengsel bij dergelijke toestanden zagen we direct verbetering optreden in conditie en grote uitval behoorde spoedig tot het verleden. Een goed wildzangmengsel zou er als volgt kunnen uitzien:

40 % witzaad
20 % negerzaad
14 % raapzaad
6 % hennepzaad
5 % lijnzaad
5 % blauwmaanzaad
5 % gepelde haver
5 % gras en/of klaverzaad

100 %

Ruw eiwit = 17,5 %
Zetmeelwaarde = 100,5 %

Alle in het mengsel opgenomen grondstoffen worden door wildzangvogels opgenomen en de totale waarde van het mengsel voldoet aan de behoeften in alle perioden van het vogelleven. Een aanvulling zoals bekend met eivoer in de diverse perioden zal een topconditie te zien geven.

Verse en gedroogde insecten zijn gedurende de kweektijd voor de zaadetende wildzangvogels in

Vervolg op pag. 214



witte
molen

Gebruik Witte Molen OPFOKVOEDERS en U bent enthousiast!

- Witte Molen EIVOER is een zeer licht verteerbaar kracht- en opfokvoer dat direkt door de vogels wordt opgenomen. Het bevat alle vitale bouwstoffen die vlotte opgroei en een optimale conditie waarborgen.
- Witte Molen BASIS-OPFOKVOER voor de DOE-HET-ZELVER. Een basismengsel waarin in de juiste verhoudingen VITAMINEN en SPORENELEMENTEN zijn opgenomen. Een speciale bewerking (expanderen) maakt BASIS-OPFOKVOER zeer licht verteerbaar.

WITTE MOLEN B.V. Moleneind 2, Meeuwen (N.Br.), Telefoon 04165-433



GEZA SEPT

Voorkomt en geneest virusziekten en infecties.
Een goedkoop en afdoend middel dat eenvoudig toegepast kan worden:
enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**



EDELCHEMIE B.V. PANHEEL
vecht voor een schoner milieu

Fabriceert: NEOFLEX-E-3-X, de beproefde frisse INSECTENDODENDE verf voor uw hokken, voliëre, broednesten etc. Het gebruik van insecticide is 100x minder.

NEVEX het nieuwe spuitmiddel op basis van Pyrethrum. Niet schadelijk. In flessen van 1 liter.

Bel ons op:

telefoon 04747-1469 of 04747-1867



**vogelimport
en bloemisterij
SIEM VAN 'T HART**

Kralingseweg 443b, Rotterdam
(Grens Capelle a/d IJssel)
Telefoon 010-12 75 11

- **Regelmatig in voorraad:**
Vrucht- en insectetende vogels, zoals: Tangara's, Beo's, Quetzals, Toekans, Nachtegalen, Vliegenvangers, etc.
- **Vanaf heden ook verkrijgbaar:**
Alle soorten tropische vogels uit verscheidene delen van Afrika en Zuid-Amerika.

Verkoop aan particulieren en winkeliers.
Geen verzending van vogels en prijslijsten.

de binsenastrilde

door Jan Versloot

Voor de liefhebbers, die dit vogeltje nog nooit in volle pracht hebben gezien, volgt hier een korte beschrijving. De man heeft olijfgroene vleugels en deze kleur loopt door tot de helft van het kopje. De rest van de kop (het masker) is oranje-rood met witte stippen. De borst is gedeeltelijk, samen met het bovenste stuk van de flank, leigrijs, ook weer met witte stippen. De verdere onderzijde is zachtgeel, terwijl de staart donkerrood-bruin is. Tenslotte is de snavel ook rood.

Het popje heeft dezelfde tekening als de man, maar haar kleuren zijn iets fletser en ook is het rode masker vaak wat kleiner. Ook jonge vogels zijn nog niet zo diep gekleurd als de ouden. Begrijpelijkerwijs worden popjes en jongen in de winkel vaak per ongeluk verwisseld en blijkt een als popje gekochte vogel soms een nog niet geheel uitgekleurde man te zijn. Toch blijft het geslachtsonderscheid een vaak wat moeilijke zaak als men niet vergelijken kan.

De binsenastrilde is een levendige, verdraagzame vogel, die heel goed in de gezelschapsvolière te houden is. Toch zullen de broedresultaten in gemengd gezelschap vaak minder goed zijn dan bij een apart gehuisvest stel.

Hun nest kunnen ze in de beplante volière vrijstaand bouwen, maar meestal maken ze maar al te graag gebruik van een opgehangen nestkastje. In dat nestkastje bouwen ze dan weer een (bolvormig) nest van grashalmen, vezels, strootjes e.d.

Als het nestje klaar is, dan legt het popje in totaal 4 à 5 eitjes, welke (als alles tenminste goed gaat) na 13 dagen broeden uitkomen. De ouders zullen, vooral de eerste dagen na het uitkomen, de volière afspeuren naar kleine insecten, want in de natuur vormen die in het begin het belangrijkste voedsel. In de kooi kunnen we aan die „insekteneis” tegemoet komen, door, naast opfokvoer een fijn universeelvoer (met gedroogde insecten) en ook miere-eitjes en wat klein geknipte meelwormen of maden te verstrekken. Al heel mooi is het om bladluizen te geven; we knippen dan bijv. een „luizenrijke” rozentak af en leggen deze in de volière. Is deze „leeggegraasd”, dan geven we een nieuwe. Zelf heb ik veel succes met het geven van eigengekweekte fruitvliegjes (de zgn. *Drosophila*'s).

Na ongeveer 25 dagen vliegen de jongen uit. De eerste nachten slapen ze nog in het nest en de ouders voeren nog een aardig poosje bij. Intussen gaat moe binsenastrild alweer aan een volgend nestje beginnen.

Nu zijn er liefhebbers, die steeds de eitjes weghalen om ze te laten uitbroeden en de jongen te laten grootbrengen door de alom bekende Japanse meeuwtjes. Kort na het uithalen van het nest zal het popje dan een nieuwe serie eieren leggen en ook deze worden dan weggehaald.

Op deze manier kunnen we een groot aantal jongen van een koppel „trekken”. Bij deze methode staan de financiële belangen vaak voorop. Persoonlijk ben

ik een tegenstander van deze methode, aangezien het popje uitgemolken wordt.

Trouwens ik ben bang dat we dan op den duur dezelfde situaties gaan krijgen als bij vele hennen van verschillende soorten kwartels en fazanten. Door het langdurige, generaties lange weghalen van de eieren (voor de broedmachine of broedse kip) zijn er nu massa's hennen, die wel hun eieren door de volière „strooien”, maar die zelf nooit broeds worden.

Bovendien vind ik het veel leuker om een stelletje binsen hun eigen jongen te zien verzorgen dan dat een span Japanse meeuwen vreemde jongen troetelt. Dit laatste is een onnatuurlijk gezicht, maar ja... ieder het zijne.

Volwassen binsen krijgen als basisvoedsel gemengd tropisch zaad met regelmatig trossgerst. Tevens moet een mengsel van fijn universeel voer, opfokvoer en (gedroogde, ingevroren of zelfs verse) miere-eitjes gegeven worden. Beginnen we dit laatstgenoemde mengsel pas te geven wanneer er jongen zijn, dan bestaat er een grote kans dat de oudjes het voor hun onbekende voer weigeren, met alle gevolgen van dien. Sommige exemplaren houden ook van groenvoer en natuurlijk moet er elke dag fris drink- en badwater ter beschikking staan. Omdat ze oorspronkelijk uit Australië komen, waar het klimaat anders is dan bij ons, is het verstandig om ze in de winter binnen te houden (lieft in een matig verwarmd vertrek van ongeveer 15 °C). Vooral een vochtig najaar of voorjaar in de buitenvolière kan funest zijn voor deze prachtige vogeltjes. De laatste jaren zijn er heel wat generaties binsen



in gevangenschap gekweekt en mede daarmee staat in verband dat ik bij enkele liefhebbers gezien heb, hoe binsen in de winter in een beschutte buitenvolière (met onverwarmd nachthok) doorbrachten, zonder merkbare schade. Zelf zou ik maar geen risico lopen en daarom beveel ik het binnen overwinteren aan.

de kweek van fruitvliegjes

(DROSOPHILA'S)

Op het eerste gezicht lijkt het wel vreemd om in „Onze Vogels” een stukje te zien over het kweken van insecten. Toch is dit zo vreemd nog niet, want zoals de meeste van ons wel weten, zijn sommige vogelsoorten alleen maar in goede conditie te houden door, naast een basismenu, levende insecten te verstrekken.

Nu is dit bij de wat grotere vogelsoorten (bijv. nachtegalen, buul buuls, enz.) niet zo moeilijk te realiseren. Hier behoort namelijk de welbekende meelworm tot het „ijzere rantsoen”. In de zomer zijn maden te verkrijgen. Voor kleinere vogels is het vaak heel wat moeilijker om geschikte insecten te bemachtigen. Soms kunnen we in de zomer bladluizen te pakken krijgen: we leggen dan een „rijk beluiste” tak in kooi of voliëre en de vogels pikken de tak dan keurig schoon. Deze methode werkt vooral uitstekend bij die soorten die alleen insecten voor hun jongen nodig hebben in opfoktijd (soms eten de oude vogels in het winterseizoen dan geen enkel levend diertje).

Voor de soorten die elke dag, ongeacht het seizoen, levend voer nodig hebben kan deze werkwijze niet altijd worden toegepast. Trouwens ik geef het u te doen: met een snoeimes in de hand alle bomen en struiken in de buurt vertwijfeld afzoeken naar luisjes en ander klein spul. Tenslotte is het toch een rustgevend gevoel om altijd over voldoende levend materiaal te beschikken.

Hoe zetten we nu zo'n drosophila-kweek op? Over dit onderwerp is al een en ander geschreven, maar heel vaak komen de in boeken beschreven methodes heel ingewikkeld en tijdrovend over, terwijl dit helemaal het geval niet hoeft te zijn. Omdat ik zelf al jaren fruitvliegjes kweek, zal ik de door mij gebruikte methode beschrijven.

Allereerst hebben we een flesje nodig met een smalle hals (hiervoor zijn de zgn. kleine slagroomflesjes uitermate geschikt). We nemen nu een stukje overrijp banaan en prakken dit met een vork helemaal fijn. Tijdens het fijnmaken voegen we telkens wat meel toe, zodat het een nogal brei-achtige massa wordt. Deze pap moet niet dun zijn, maar heel dik, zodat de vliegjes niet verdrinken (ze lopen n.l. gewoon over de voedingsbodem heen). Tenslotte mengen we door dit geheel nog een snufje nipagine. Nipagine is een poeder dat bij elke apotheker te krijgen is en dat de schimmelvorming van de voedingsbodem tegen gaat. Met behulp van een kelin lepeltje doen we een laagje van enkele millimeters pap op de bodem van het flesje. Nu strooien we enkele kleine papiersnippen of stukjes zaagsel op de bodem en wel zo, dat niet de hele bodem wordt bedekt. Dit doen we, voor het geval de pap toch wat te dun is geworden. Desgewenst plaatsen we nog een fijn twijgje in het flesje als zitgelegenheid. Dit takje kunnen we (evenals het zaagsel) het beste even in kokend water leggen, om schadelijke bacteriën te doden. De fles sluiten we nu af met

een wattenprop en niet met een of ander dekseltje. Zo'n wattenprop garandeert een goede luchttoevoer en kan in allerlei vormen gedrukt worden. Dit laatste is zeer belangrijk i.v.m. het verwijderen van vliegjes uit de fles.

Het geheel zetten we op een warme plaats, in de winter bijv. in de buurt van een kachel of c.v.-buis. Nooit in de zon of óp de kachel zetten want in beide gevallen kan de temperatuur te hoog oplopen of kan er condens aan de binnenkant van het glas komen waardoor de vliegjes aan het glas blijven kleven en dus doodgaan.

Nu hebben we wel alles in orde gemaakt maar we hebben nog steeds geen fruitvliegjes. Soms is het mogelijk om ze te kopen bij een liefhebber of een genetisch laboratorium (ze worden n.l. veel gebruikt bij erfelijkheidsonderzoek). Heel eenvoudig is het om in de zomer een stukje rijpe banaan in zo'n flesje te leggen en dit te zetten bij een open raam. Tien tegen een dat er op een warme dag enkele „fel begeerde” drosophila's inzitten. Deze exemplaren plaatsen we dan in een flesje met voedingsbodem. Het overplaatsen van deze diertjes van de ene in de andere fles lijkt moeilijker dan het is. We leggen het buisje met de voeding horizontaal neer (de stijve pap stroomt nauwelijks), halen het watje weg en plaatsen het flesje met de gevangen insecten er horizontaal tegenaan. We trekken ook het watje van het „bevolkte buisje” weg en doen nu onze hand of een doekje om laatstgenoemd buisje. Omdat insecten op het licht afgaan, zult u begrijpen dat ze meteen naar het lichte buisje vliegen. Snel het watje er weer voor wriemelen en klaar is kees. Natuurlijk zal er wel eens wat ontsnappen, maar kwaad kunnen ze echt niet doen.

Er hoeven niet evenveel mannetjes als vrouwtjes in de flesjes te zitten: de mannetjes bevruchten n.l. meerdere vrouwtjes. Een volgroeid vrouwtje is te herkennen aan het wat gezwollen achterlijf. Trouwens mannetjes zijn ook wat kleiner dan vrouwtjes. Na een dag of tien zullen we in de voedingsbodem duidelijk de kleine larven kunnen zien. Als alles goed gaat, gaan deze na een poosje tegen het glas verpoppen. Als deze poppen uitkomen hebben we opeens honderden insecten. Enkelingen kunnen we weer in andere flesjes doen voor een volgende kweek. Het beste is om constant een vast aantal flesjes bevolkt te hebben, zodat we ruimschoots over vliegjes kunnen beschikken.

Hoe voeren we ze nu aan de vogels? In afgesloten vitrines met muggengaas kunnen we er gewoon een aantal loslaten. In kooien en voliëres gaat dit moeilijk omdat het merendeel dan zal ontsnappen. We kunnen daarom een metalen of houten deksel maken met een klein gaatje, zodat er niet veel tegelijk uitvliegen (weer natuurlijk het flesje wat donker maken). Het is verbazingwekkend hoe snel vogels dit door hebben: ze wachten geduldig bij het flesje totdat er weer een slachtoffer uitkomt.

Wat ook kan, maar dan met kleinere hoeveelheden tegelijk, is om een aantal vliegjes eerst over te laten vliegen in een schoon flesje. Hand voor de opening doen, naar de kraan lopen en dan voor de helft voorzichtig vol laten lopen met water. Dan

Vervolg op pag. 214

De
sel

De

pietpraat over goudagaat

door J. Kuiper

foto: Spijker

De standaard zegt over goudagaat het volgende: goudagaat met de dubbele geelfactor plus intensiefactor moet minimaal pigment bezitten in fijne korte en smalle streepjes welke ook in de flanken goed waarneembaar moeten zijn. Geen bruin in de rug. Snavel, pootjes en nagels eenkleurig, niet te donker. Baardtekening duidelijk en symmetrisch. Een goede zuivere dubbele geelfactor alsmede de volle inten-



siefactor zijn vereist. Mag een weinig blauwstructuur bezitten, doch niet zodanig dat een hard helgroen type ontstaat. De zuivere goudgetinte vogel gaat voor het matte onzuivere type waarvan de bijkleur dikwijls veel te warm is. De zuivere heldere goudtint bij een volle intensiefactor uiterst gelijkmatig over het hele lichaam verdeeld is vereist.

Voorkomende fouten: melig in de rug; pigmentstreepjes te lang en/of te breed; flanktekening niet of te weinig aanwezig; pootjes te donker van kleur; rug nog te bruin; goudtint niet geheel zuiver; flanken te licht t.o.v. de borstkleur. Tot zover de standaard-eisen, een „glashelder” eisenpakket.

Goudagaten worden in voldoende aantallen gefokt in onze organisatie, er zijn er toch maar weinig die ten volle het predicaat uitmuntend verdienen. Daar moet een reden voor zijn, die is er inderdaad. Driekwart van de goudagaten die de vereiste fijne pigmentbestreping laten zien missen geheel of gedeeltelijk de eveneens vereiste flanktekening. Dat gemis

één zijde, dat aan beide zijden de flanktekening ontbreekt komt niet eens zoveel voor. Dit wordt des te merkwaardiger als vastgesteld wordt dat het bijna altijd dezelfde zijde is waar de flanktekening ontbreekt, is u dat al eens opgevallen?

Wanneer zo'n vogel in een tentoonstellingskooi zit op de bovenste stok en hij kijkt naar de linkerzijde van die kooi dan ziet u de flank waar in veruit de meeste gevallen de flanktekening ontbreekt of bijna ontbreekt. Raar, maar waar. Het opgeven van redenen voor dit eenzijdige gebrek zou de kwekers kunnen helpen bij het vermijden daarvan, waterdichte redenen kan ik u helaas niet verstrekken. De meest plausibele reden zou kunnen zijn dat het de hartkant van de vogel is, dat verklaart echter niet waarom juist aan die hartkant de pigmentoxydatie kennelijk aan enige verstoring onderhevig is. Al enige jaren zoek ik de bolleboos die een argumentatie kan geven voor het verband tussen hartligging en de werking daarvan op de uiterlijke verschijningsvorm, misschien jaag ik wel op een spookbeeld en moet de reden ergens anders worden gezocht. Wie o wie?

Voorlopig ziet het er naar uit dat we er simpelweg mee moeten leren leven en moeten zoeken naar wegen om dit ongeoorloofde pigmentverlies binnen redelijke perken te houden. Naar mijn mening zal dan de fokker die een stamteelt van goudagaten bedrijft af en toe een groene partner in moeten kruisen teneinde een lik van het maximum pigment van die groene over te houden voor de verdere fok van goudagaten. Over het algemeen worden vogels uit de agaatserie gekruist met vogels uit de isabelserie, voor het herstellen van pigmentverlies moet niet worden gepaard aan een vogel uit een „lagere” pigmentserie maar aan een vogel uit een „hogere” pigmentserie, een vrij logische consequentie. Als namelijk onderliggende erfactoren de uiterlijke verschijningsvorm kunnen beïnvloeden, en dat doen ze, zal daardoor zeker geen verlies gecompenseerd kunnen worden. Overigens zal het paren aan vogels uit de groenserie kunnen helpen bij het verkrijgen van het in de standaard toegestane beetje blauwfactor, da's dan mooi meegenomen, nietwaar? De rug zal door dat beetje blauwstructuur helderder worden en eventueel aanwezig bruin zal drastisch worden weggewerkt, uitgesproken pluspunten dus. Oppassen dat de blauwfactor niet te sterk wordt, meer dan eens heb ik goudagaten gezien die, afgezien van de pootkleur best voor groene konden doorgaan, dit is niet de bedoeling en dan ook niet toegestaan. De standaard verlangt een duidelijke en symmetrische baardtekening, wist u dat sommige goudagaten isabelkleurige baardtekening vertonen? Over onderliggende factoren gesproken!

Voor de fok van goudagaten is het niet raadzaam om schimmelvogels te gebruiken, beter is het om gebruik te maken van partners die zoals dat dan heet ietsje melig zijn, wel het formaat in de gaten houden. Wees ook vooral kritisch op de zuiverheid van de verlangde goudtint, er zijn al zoveel goudagaten die een te warme bijkleur vertonen, daar behoeven de uwe beslist niet bijgevoegd te worden. Tussen haakjes, ook goudagaten kunnen bont zijn aan de hoorndelen, oppassen!

kweek met balispreeuwen



door W. Vandevijver

In 1975 schafte ik mij twee Balispreeuwen aan in de hoop een paar te hebben maar alras bleek dit niet het geval. Het bleken twee mannelijke dieren te zijn. Einde 1975 kreeg ik de gelegenheid een paar te kopen dat in hetzelfde jaar genesteld en jongen heeft gehad maar geen enkel jong met succes groot gebracht.

De beide vogels verkeerden in goede konditie, enkel het popje zat wat dunnetjes in de bevedering, het mannetje daarentegen had een vederpakje dat onberispelijk was en smetteloos wit.

Gezien ze een paar vormden, werden ze gedurende de overwintering 1975-1976 samen gelaten. Begin maart werden ze samen in een volière geplaatst van 6 m bij 3 m met drie verschillende nestblokken. Een nestkast van groot formaat en twee uitgeholde berkestammen die tot nestblok konden dienen.

Vruchteloos wachtte ik op het zo verhoopte broedresultaat en inspecteerde zowat alle weken de broedblokken. Twee maanden verliepen en geen tekenen tot broeden. Niettegenstaande de man dikwijls voor het popje baltte en zij geregeld met kleine takjes rondzeulde, was in geen enkel broedblok maar enige activiteit te bespeuren. Ik wanhoopte reeds en mijn aandacht verslaptte, menende dat het broedjaar 1976 reeds verloren was.

Ik haalde één nestkast uit de volière en verplaatste beide nestblokken van plaats. Geen enkele interesse of verandering te bespeuren tot ongeveer half juli ik op een morgen de pop miste. Een snel onderzoek wees uit dat deze zat te broeden op drie eieren in het broedblok dat helemaal vooraan in de volière hing. Ik had niet de minste activiteit gezien van het

nestmaken. Het nest was gestoffeerd met fijne droge takjes en wat pluimen, allen mooi gerangschikt. Wat langs de kant lagen drie groen blauwe eieren.

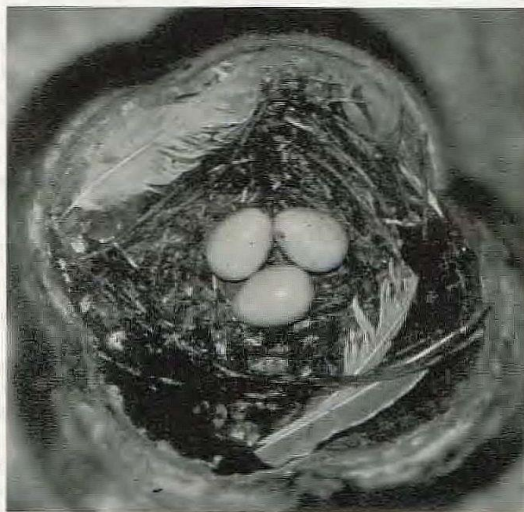
Bij de nestkontrolle deed de pop niet eens nerveus, ze trok zich enkel in de donkerste hoek van de volière terug, maar het mannetje maakte des te meer kabaal. Mijn verwachtingen waren gespannen. Zowat zestien dagen later kwamen twee jongen uit, het derde ei bleek onbevrucht.

Plotseling hadden beide ouders geen interesse meer voor het hun voorgeschotelde voer. Ik zocht zoveel mogelijk levend voer maar alras bleek dit zeer onvoldoende. Ik haalde er dan maar meelwormen, diepvries miereneieren en sprinkhanen bij. De eerste tien dagen bleek ik het ritme te kunnen volgen maar alras bleken enorme hoeveelheden levend voer nodig. Na zowat vierentwintig dagen sprongen beide jongen uit het nest. Vroegtijdig naar mijn oordeel, want vliegen konden ze niet. Hun vleugelpennen waren slechts half ontwikkeld en hun staartpluimen bleken reeds afgesleten van hun verblijf in het broedblok.

Nu bleek het bijna onmogelijk hun honger bij te houden. Een jong verzwakte en verstrikte in de luchtwortels van een Philodendron, 's avonds vond ik het dood. Het andere jong groeide nu heel snel! Tot het ogenblik dat dit jong alleen op de voederplank kon vliegen, benodigde ik zowat 5 kilo meelwormen, 2 liter diepvriesmiereneieren, enkele honderden piepen en zowat 800 halfwas Egyptische treksprinkhanen. Ik was echter te opgetogen om over de financiële kant van dit broedresultaat bezwaren te maken.

Het popje was ondertussen terug aan het leggen gegaan en zat reeds vast te broeden op twee eieren. Het eerste jong echter was nog niet zelfstandig als beide nieuwe jongen reeds het levenslicht zagen.

Terug werden enkele kisten meelwormen aangeschaft en werd in mijn sprinkhanenkweek de produktie opgedreven. Helaas het mocht niet baten, na een tiental dagen werden de jongen uitgeworpen.



Ondertussen was het eerste jong onafhankelijk en de pop terug aan het broeden op vier eieren. Drie jongen werden geboren maar tot overmaat van ramp ging gans mijn sprinkhanenkweek teniet door het voederen van gras dat bestoven was met dieldrin.

usel

De

Mijn buurman had zijn groenten een beurt gegeven tegen de insecten en blijkbaar was een deel van het vergif op mijn gras gestoven. Alleen op meelwormen en diepvriesmiereneieren bleek het niet zo goed te gaan. Slechts één jong kon ik groot genoeg krijgen opdat het het nestblok kon verlaten. Het groeide echter traag en kwam moeilijk groot.

Ik besefte reeds bij de eerste mislukking dat, indien ik nog meer Balispreeuwen wilde kweken, ik over meer levend voer diende te beschikken. Ik bouwde daarom een kweek op van witte muizen om de kleine jongen te kunnen voederen aan mijn spreeuwen.



Ondertussen was de pop aan een vierde legsel begonnen en twee jongen kwamen uit. Ondertussen diende ook nog het jong van het vorig legsel gevoerd. Zowat na vijf dagen had ik de eerste muizejongen en alras had ik er volop. Het oudere jong groeide zienderogen en de kleine jongen in het nestblok kwamen voorspoedig groot. Alles leek zonder problemen te gaan, het ene jong van vorig legsel

en beide jongen van het vierde legsel nuppelen door de volière dat het een lust was. De pop was blijkbaar haar broedblok beu en veranderde van kraamkamer. Al spoedig zat ze weer te broeden op twee eieren. De jongen begonnen reeds te vliegen maar op een morgen lag het ene jong van het derde legsel verdrongen in het vijvertje van de volière.

Opnieuw werden twee jongen geboren en groeiden voorspoedig op. In het totaal bracht ik vijf jongen groot van dit ene paar. Allemaal in schitterende gezondheid. De broedblokken werden afgesloten en het ouderpaar geniet van een welverdiende rust wachtend op het kweekseizoen 1977.

Technische gegevens

Voeding oudervogels: appels, peer, banaan vermengd met vlees-, haring-, soja- en beendermeel.

Broedblokken: Berkenstam 40 cm hoog, 25 cm breed, vlieggat 8 cm doorsnede.

Nest: fijne berketakjes en pluimen (takjes ongeveer 10 cm lang en ongeveer 1,5 tot 2 mm dik).

Eieren:

	Lengte	Breedte	Gewicht (benaderend)
1.	3,21 cm	2,20 cm	12 gr
2.	3,08 cm	2,22 cm	11 gr
3.	2,92 cm	2,19 cm	11 gr
4.	3,12 cm	2,21 cm	12 gr
5.	2,91 cm	2,34 cm	13 gr
6.	2,95 cm	2,22 cm	11 gr
7.	3,20 cm	2,22 cm	12 gr

kleur effen blauw groen

Broedduur: tussen 13 en 18 dagen naar gelang buitentemperatuur.

Voeding jonge vogels: meelwormen, miereneieren, Egyptische sprinkhanen, pieren, jonge witte muizen tussen 1 dag en 6 dagen oud.

Jongen: uitvliegen na 20 tot 30 dagen. Zelfstandig ongeveer 15 dagen na uitvliegen.

Bevedering en kleur van de jonge vogels: zoals de oude vogels, enkel tussen de vleugels in de nek bevindt zich een lichtgrijze plek. Die verschijnt na de eerste rui.

Vervolg van pag. 207

vele gevallen een goede aanvulling van de dierlijke eiwitbron.

Als u de voederwaarde van bovenstaand mengsel vergelijkt met die van milletzaad (ruw eiwit = 11,1 Zetmeelwaarde = 66,7) dan zien we, dat door flinke bijmenging van deze zaadsoort de totale voederwaarde sterk zal dalen. In de meeste gevallen zijn wildzangvogels blootgesteld aan wisselende temperaturen en dat is bij een verantwoorde voeding helemaal niet erg, maar bedenken we eens, dat sommige van deze vogels zich ook nog onrustiger gedragen ten opzichte van tropenvogels. Dit kost nog een keer extra energie, die in het zaadbakje in ieder geval wel voorhanden moet zijn.

214

Vervolg van pag. 211

Mink schudden zodat alle diertjes nat worden. Door dit nat worden, kleven de vleugeltjes namelijk aan elkaar vast, zodat het vliegen onmogelijk wordt. Het geheel in kooi of volière plaatsen en langzaam kruipen ze dan uit het flesje waar ze opgewacht worden door een of meer hongerige vogels.

Het lijkt misschien wat omslachtig, maar na een poosje krijg je er echt handigheid in.

In de handel schijnt ook nog een soort instantpoeder te zijn, waar je water aan toe moet voegen. Het geheel schijnt dan wat te stollen en dan heb je een prachtige voedingsbodem. Mij is echter niet bekend waar dit te verkrijgen is.

Jan Versloot

sel

De

nieuws uit dierenpark wassenaar

Een bijzonder fraaie aanwinst is ongetwijfeld de Jachtekster, (*Cissa chinensis*), welke wij onlangs ontvingen.

Deze schitterende vogel, afkomstig uit het Himalaya-gebergte, heeft een lichtgroen verenkleed, waartegen de felrode snavel fraai afsteekt. Opmerkelijk is dat bij alle jachteksters in gevangenschap na enige tijd de groene kleur verandert in licht-blauw. Het veranderen van kleur is een verschijnsel dat ook bekend is bij vogels met een rood verenkleed, zoals rode rotshanen, rode ibissen en cubaanse flamingo's.

Voor lange tijd was het in dierentuinen onmogelijk deze vogels goed op „kleur” te houden; enkele maanden na aankomst veranderde het dieprood in bleek-rose.

Toevoeging van caroteen door het voedsel gaf een onbevredigend resultaat. Sinds enkele jaren heeft men echter goede resultaten geboekt door het toedienen van *Canthaxanthin* door het voedsel. Deze stof voorkomt het verbleken van de rode kleur en wordt momenteel in alle dierentuinen door het voedsel van vogels met een rood verenkleed verwerkt.

Het veranderen van een lichtgroen verenkleed in lichtblauw is echter een verschijnsel dat alleen jachteksters betreft en waar tot op heden nog geen goede oplossing voor gevonden is.

De fazantencollectie werd uitgebreid met een paar Wallichfazanten (*Catreus wallichi*). Een grote bijzonderheid bij deze fazanten is het geringe kleurverschil tussen de beide geslachten. In tegenstelling tot de andere fazanten-soorten zijn het mannetje en het vrouwtje beide bruingrijs van kleur. Alleen aan een iets langere kuif kan men het mannetje herkennen. In de Louise hal hebben enkele vermeldenswaardige geboorten plaatsgevonden.

De smidsplevierien (*Hoplopterus armatus*), fraai zwart-wit getekende vogels uit Afrika, zorgden voor een drietal jongen. Helaas bleken de oudervogels niet in staat de jongen goed te verzorgen en reeds na een dag werden een tweetal jongen dood aangetroffen. Het overgebleven jong wordt nu met de hand grootgebracht; momenteel beginnen de eerste veerpennen door te komen.

Ook de bali-spreeuwen (*Leucopsar rothschildi*) zorgden voor nageslacht. Ditmaal werden er slechts twee eieren gelegd, waarvan er een onlangs is uitgekomen. Bij het verschijnen van dit artikel zal het jong inmiddels uitgevlogen zijn. Voorts zijn vele vogels druk bezig met het zoeken naar een geschikte nestplaats of bebroeden al een legsel.

Zo hebben de roulrouls (*Rollulus roulroul*), ook wel struiskwartel genoemd, enkele eieren gelegd. Het vrouwtje roulroul blijkt echter een slechte broedster te zijn.

Hezelfde geldt voor de mesbekhokko's (*Mitu mitu*), waarvan de eieren eveneens in de broedmachine belanden.

De struisvogels (*Struthio camelus*) vormen hierop geen uitzondering; ook hier worden regelmatig eieren gevonden en wordt getracht ze kunstmatig uit te broeden.

Verder zijn er in de Louise hal talloze broedende vogels waar te nemen.

De zonnerallen (*Eurypygia helias*) hebben een ei; een Nicobar duif (*Caloenas nicobarica*) zit op nog geen meter afstand van de bezoekers te broeden; de bosijsvogels (*Dacelo gigas*) hebben intrek genomen in één van de nestkasten die hun ter beschikking zijn gesteld; Japanse kwartels (*Coturnix japonica*) leggen regelmatig eieren; Dolksteekduiven (*Gallinula luzonica*) zijn druk bezig een nest te maken en de Australische kieviten (*Zonifer tricolor*) hebben voor de allereerste kievitseieren gezorgd.



Zonneral op zijn nog niet geheel afgebouwde nest



Australische kieviten bij hun nest, waarin een kuiken uit het ei is gekropen. Nest bestaat slechts uit steentjes en schelpjes

beplanting in en om de volière



Nu eens geen struik of heester maar een vaste plant welke bij u ongetwijfeld beter bekend is onder de naam Spirea. Van oorsprong zijn ze Japans.

Er zijn diverse variëteiten in kleur, van wit, rose, tot diep rood. Ze verlangen een vochtige en voedzame bodem, bijv. langs een waterkant, en een zonnige of licht beschaduwde standplaats.

In een wat arme grond en bij aanhoudend zonnig



weer heeft deze plant het beslist moeilijk en zal zeker niet gedijen. Ze staan dan ook al gauw als het ware te verschrompelen en van de zo mooie Astilbe blijft dan weinig fraais over. Ze worden gedurende de zomer nogal eens gebruikt als „vochtigheidsmeter”. Beginnen ze wat te verschrompelen dan is dat het teken dat er gespreoid moet worden.

FLORAVI

onze tuin

Deze maand wil ik uw aandacht vragen voor een paar bijzondere tulpensoorten. Veelal worden de soorten die ik nu bedoel, in de in het najaar verschijnende catalogi, in een hoekje gedrukt. De grootbloemige worden meestal wel benadrukt. Vandaar dat de kleinbloemige soorten, welke tot de botanische tulpen behoren, misschien wel erg weinig worden gebruikt. Een paar regelmatig verkrijgbare soorten zijn: *Tulipa turkestanica* en *Tulipa tarda*. Nog niet zo bekend zijn *Tulipa humilis* en *Tulipa pulchella*. Deze soorten komen in Turkije voor op een hoogte van ongeveer 2000 m. In de loop der jaren is er met deze soorten zoveel selectief gekweekt dat ze ook in ons land goed gedijen. Ze geven wel de voorkeur aan een zonnige plaats, waar ze ook het beste uitkomen. Vroeg in het voorjaar verschijnen de bloe-

men, die als de zon schijnt helemaal opengaan. Ze worden niet hoger dan 10 cm.

Tulipa humilis heeft 2-4 smalle donkergroene bladeren en kleine lila rose bloempjes die zich tijdens zonnig weer geheel openen. Het hart is geel-wit met gele stuifmeeldraden. Ze doen het best als u ze in een groep zet en de bolletjes dicht bij elkaar.

Tulipa pulchella heeft eveneens smalle bladeren, maar de bloemen zijn wat groter en purper van kleur. Bij zonnig weer laten ze hun gele of zwarte hart goed zien. Van deze soort zijn er al een paar variëteiten in de handel. De *T. silvestris* en de *T. hageri*, zijn beide variëteiten die het in ons klimaat uitstekend doen. In kleine groepjes vóór de vaste planten en in de rotstuin komen ze goed tot hun recht.

Tulipa silvestris wordt zelfs nog in het wild aange troffen en is daarom ook bij de wet beschermd. Het was ook een van de eerste tulpen die als zodanig in Europa werd geïdentificeerd. In de wijngaarden rond het Italiaanse Bologna, groeit deze tulp als onkruid.

Linnaeus, de bekende botanicus, gaf hem in 1753 de naam *Silvestris*. De tulp wordt 25-30 cm hoog en bloeit met een aantal zacht gele bloemen, die in de knop meestal hangen en eenmaal in bloei rechtopstaan. De bloem opent zich alleen maar in volle zon en ruikt heerlijk.

De *Tulipa hageri* bloeit evenals de *T. silvestri*, eind april en heeft bruinrode bloemen met een bronsgroen geelgerand hart. Ze groeien op een zonnige

plaats in uw tuin en worden dan ongeveer 15 tot 20 cm hoog.

Zo, hopenlijk heb ik uw belangstelling gewekt om ook wat kleinere tulpensoorten in uw tuin te halen. Ze vragen niet eens zoveel werk als de grootbloemige soorten. Ze kunnen gewoon in de grond blijven en ieder jaar weer een pracht van bloemen geven.

J. Th. van Hartskamp

Onkruiden



melkdistel

(*Sonchus Oleraceus*)

Tegen het einde van de lente, zo midden juni, wordt de verscheidenheid aan de voor ons te gebruiken onkruidplanten en zaden met de dag groter. Eén daarvan is de Melkdistel.

De naam doet direkt aan de distels, misschien beter bekend als de: „Stekels”, denken. Deze vormen echter een heel andere familie en hebben geen of weinig verband met de Melkdistel. (Op de Akker- en Speerdistel hoop ik later nog terug te komen.)

De Melkdistel kan van 20 tot 100 cm groot worden, heeft getande bladeren die de stengel omsluiten; dus niet op een steeltje zitten.

De kleur van de bladeren is dof-groen.

De bloemen zijn lichtgeel en het is juist het bloempje dat ons het gezochte zaad levert.

Om de zadjes te oogsten, kunnen we het best het bloempje plus een stukje van het steeltje afplukken. Men kan deze bloempjes direct aan de vogels geven, maar men kan ook een wintervoorraadje maken door wat rijpe bloemen, dus die nog net niet pluizen, af te plukken en in een papieren zak met kleine gaatjes op een luchtige, droge plaats laten drogen. Men heeft dan voor de winter een prima vitaminebron.

De Melkdistel is vooral te vinden langs de nog niet afgemaaide slootkanten en op akkers en volkstuinjtes.

Letterlijk overal, zelfs in uw eigen tuin, (als u tenminste niet op een flat woont) kunt u ze vinden.

De vogels zijn er dol op en vinden het een kostelijk eten.

P. J. de Penning



NBvV
BOE-
KEN
SER-
VICE

zakflora voor bos en heide

Deze erg goede gids, geschreven door Geert Hüstege, biedt u de mogelijkheid om in enkele ogenblikken de naam en alle mogelijke bijzonderheden van een in het wild groeiend plantje („onkruid”) aan de weet te komen.

De schrijver en de uitgever zijn tot een handig systeem gekomen om dit mogelijk te maken.

Het is kinderlijk eenvoudig om door middel van deze gids planten te kennen en herkennen.

Naast een duidelijke afbeelding van de plant, vindt u er ook een beschrijving van en door tal van symbolen wordt u tevens duidelijk gemaakt of de plant bijvoorbeeld, giftig, zwak giftig, geneeskrachtig, eetbaar, zeldzaam etc. etc. is.

Van harte aanbevolen en vandaar ook dat deze gids thans via uw boekenservice verkrijgbaar is voor de prijs van slechts f 24,50.

Voor de wijze van bestellen gelieve de boekenlijst elders in deze editie te raadplegen.

„vreemde” vogel in amsterdam

Begin november 1976 kreeg ik van de heer Costers uit Petten een brief waarin onder meer het volgende werd vermeld: „Op 2 augustus en bijna dagelijks in de periode van 16 augustus tot 2 september heb ik op het voetbalveld van het marineterrein in Amsterdam een „geblesseerde” steppenkievit kunnen observeren. Hoewel ik over deze zeldzame dwaalgast bijzonder weinig literatuur bezit, ben ik toch vrij zeker van mijn determinatie, welke ik bevestigd zag door de serie dia's, die ik van nabij heb kunnen nemen. Wat ik nooit verwacht had, gebeurde vanmiddag toch (dat was 2 november): **hij is er weer!** en loopt al beter. Hij bevond zich weer op het voetbalveld, tussen een vijftigtal kokmeeuwen, die hem steeds zijn maaltje probeerden af te pakken. Het begin van een voetbalwedstrijd maakte een voortijdig einde aan zijn hernieuwd optreden.”

De heer Costers stuurde mij tevens drie dia's en ook mijn eerste gedachte was: een steppenkievit, hoewel de wenkbrauwstreep — een van de beste veldkenmerken — ontbrak. Ik heb de dia's gezonden naar de Commissie voor de Nederlandse Avifauna en kreeg een schrijven terug „dat geen 100 % zekerheid kon worden verkregen in de determinatie van de plevier”. Een paar heren van „Artis” hebben de vogel ook gezien en zij beweren, dat het een kruisingsprodukt is tussen twee exotische plevieren.

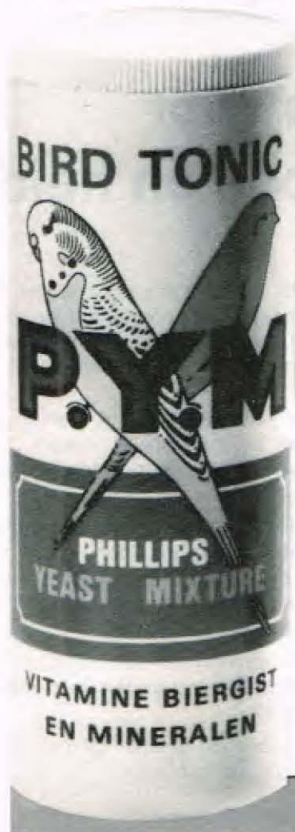
Inmiddels kreeg ik wederom een brief, ditmaal van

marine-officier en deze schreef onder andere: „Hij lijkt enigszins op een steppenkievit... Ik heb er enige mensen van het zoölogisch instituut bijgehaald en zij dachten aan een Afrikaanse of wellicht Zuid-amerikaanse kievitsoort”. Deze heer stuurde mij drie



kleurenfoto's en opnieuw heb ik deze doorgestuurd naar de C.N.A. Het antwoord luidde: „Leden van onze Commissie hebben zelf de plevier waargenomen, naast de heren van Artis. In de tuin aldaar is een geslaagd broedgeval geweest van twee soorten plevieren: **Hoplopterus armatus** en **Afribyx senegalus**. Een exemplaar van deze kruising zit daar nog steeds in de kooi en vertoont een opvallende overeenkomst met de vogel in kwestie.”

Zo zie je maar weer dat je nooit té voorzichtig kunt zijn. Ik heb de twee wetenschappelijke namen voor u „vertaald” in het Engels en Zuidafrikaans: **Hoplopterus armatus** is de Blacksmith Plover of Bontkiewietje en **Afribyx senegalus** is de Watted Plover of Lelkiewiet.



KOOIVOGEL, kom in vorm!

De combinatie van biergist, mineralen en spoorelementen verbetert enorm de algemene conditie van alle vogels.

Betere broeduitkomsten, snelle en mooie bevedering, vooral na de rui.

P.Y.M. voorkomt nervositeit, veren pikken en bloedarmoede en bevordert de zang van alle zangvogels.

Verpakkingen van 14.71 en 390 gram bij uw Dierenspeciaalzaak.

N.M.I. afd. O.V. Postbus 40 LUNTEREN

Gratis folder
op aanvraag!

de belgische bult



door A. L. van Liempd

Deze vogel is de nationale trots van de Belgische vogelliefhebbers. Het staat zonder meer vast dat de Belgische kwekers dit product hebben gecreëerd en nog steeds doende zijn om het ras te verbeteren. Op de internationale tentoonstelling in Antwerpen kan men steeds goede exemplaren zien.

Deze vogel, welke een typische figuur- of houdingvogel is, vraagt veel training voor de tentoonstelling/keuring en het is zeker geen vogel voor iemand die pas met de liefhebberij begint. De Belgische Bult moet een van de oudste postuurrassen zijn en veel andere postuurrassen hebben hun ontstaan of verbetering van of via dit ras bekomen. Toch hebben ze ook een depressie gekend en waren ze nagenoeg van de aardbodem verdwenen. Gelukkig zijn er enkele kwekers geweest die deze vogel weer op het voorplan hebben gebracht en heden is het weer een van de populairste rassen in België.

In Nederland komt men ze zo nu en dan op een tentoonstelling tegen, en ook hier zullen ze hun plaats wel gaan vinden. Maar nogmaals, de kweker moet er wel rekening mee houden dat het een ras is dat veel aandacht en training vraagt. De meeste punten bij een keuring gaan naar de houding. In de juiste houding geeft deze vogel een figuur te zien in de vorm van het cijfer 7. De schouders zijn hoog opgetrokken, vandaar de naam Bult, en de kop is naar beneden gebogen. Dit kopje moet klein en lichtjes ovaal zijn, een zogenaamde slangenkop. De hals lang en gerekte en dun en mag in geen geval plooiën. De rug moet breed en goed gevuld zijn en in rechte lijn naar onderen lopen om vervolgens met een lange goed gesloten staart het figuur 7 te voltooien. De staart mag de zitstok niet raken. De vorm vraagt om goede brede schouders, de borst moet rond en goed gevuld zijn en het gehele lichaam moet lang en uitgetrokken zijn.

De grootte van de vogel moet minimaal 17 cm zijn en hoewel men zich daarop nog al eens verkijkt doordat de vogel met een gebogen kop meestal kleiner lijkt dan hij in werkelijkheid is, komt men toch nog teveel kleine exemplaren tegen. De vleugels moeten lang zijn en goed tegen het lichaam sluiten. De dijen moeten even zichtbaar zijn en goed bevederd. De benen lang en recht.

Hoewel er in de rubriek bevedering zeer weinig punten te verdelen zijn, moet deze toch glad, zacht en zijdeachtig, goed sluitend en zonder frisering zijn. Frisering komt wel eens voor indien de vogel te smal van borst is en de bevedering daar over elkaar heen valt. Voor de kleur is er geen rubriek. Dat is ook geen probleem omdat men geen rode of opgevoerde vogels vraagt. Dit om de raszuiverheid zoveel mogelijk te bewaren. Ik meen dat dit bij meer rassen zou moeten gebeuren.

Het kweken met deze vogels vraagt eveneens enige ervaring, vooral wat de selectie van de fokparen betreft. Een goede kennis van en feeling voor dit ras is wel gewenst. Wat de ene vogel mist, kan de andere vogel te veel hebben. Uit dergelijke combinaties kunnen goede exemplaren ontstaan. Nog steeds geldt de regel dat 2 vogels van 90 punten aan elkaar gepaard, zeker geen nakomelingen geven die ook 90 punten waard zijn. Denk bij het samenstellen ook aan de schimmel- en intensiefactor. Gewenst is schimmel x intensief of omgekeerd. Voor alle zekerheid kan men het best een paartje gewone kanaries reserveren om eventueel de eitjes van de bulten te laten uitbroeden of de jongen groot te brengen.

De Belgische bult wordt geshouwd in open kooien en het beste kan men de jongen zo snel mogelijk met die kooi vertrouwd maken. Zet de vogels welke al goede hoge schouders hebben en aan de grootte voldoen, enkele dagen in de TT-kooi en gaat er veel mee om. Op die manier raken ze er goed aan gewend.

Om voor een goede houding te zorgen, pakken de meeste kwekers de TT-kooi op en krassen met hun nagels tegen de onderkant van die kooi. Door dat geluid en door zijn nieuwsgierigheid neemt de vogel de juiste houding aan. Dit alles vergt evenwel veel tijd en geduld. Bij de keuring zullen de keurmeesters, indien nodig, ook dit systeem toepassen. Een goed getrainde vogel laat zich dan direct zien. Dat neemt niet weg dat de keuring van deze rassen meer tijd vraagt dan de keuring van glosters, norwicks en andere rassen. Ook van het TT-bestuur wordt medewerking gevraagd. Zij kunnen bijvoorbeeld enige tijd vóór de keuring het licht aan doen zodat de vogel rustig kan eten en zijn omgeving kan verkennen. De kooien rustig op de stelling laten staan en niet te veel langs die kooien heen en weer lopen. De keurmeester kan de vogels ook eerst op de stelling bekijken en zonodig aantekeningen vooraf maken. Het zal eenieder duidelijk zijn dat dergelijke vogels niet zo maar even van de stelling op tafel gezet kunnen worden met de verwachting dat ze dan direct weer de goede houding zullen aannemen. Het is ook aan te raden dat indien er veel van dergelijke houdingvogels op een TT zijn ingezonden, men een keurmeester niet met een te groot aantal moet opscheppen. Zestig van dergelijke vogels keuren op één dag is meer dan genoeg.

Een inzender, welke het gehele jaar door met zijn vogels bezig is geweest, heeft namelijk recht op een goede en juiste beoordeling van die vogels. Overigens is daar gelukkig alle begrip voor en dat komt dan alleen maar ten goede aan onze liefhebberij.

De kwekers van deze door onze zuiderburen terecht geprezen vogel, wie ik alle geluk met de kweek en tentoonstellingen.



VOGEL VAN DE MAAND

Australische Griel Foto: W. Brehm / Vogelpark Walsrode

Van de familie Grielen (**Burhinidae**) zijn over de gehele wereld negen soorten bekend, welke zijn ingedeeld in twee geslachten, namelijk **Burhinus** en **Esacus**. Zij variëren in lengte van circa 35 cm tot een halve meter en men kan ze aantreffen in Europa, Azië, Australië, tropisch Afrika en tropisch Amerika. (De hierbij in kleur afgebeelde soort is de Australische griel (**Burhinus magnirostris**.) Het zijn gedeeltelijk trekvogels, want de noordelijke soorten trekken veelal naar warmere streken om te overwinteren. Over het algemeen geven de Grielen de voorkeur aan open terreinen met een zandige, kalk- of steenachtige bodem en slechts een spaarzame begroeiing. „Onze” griel (**Burhinus oedicnemus**) was tot 1958 een zeer schaarse broedvogel van de duinstreek in de provincies Zuid- en Noord-Holland. Volgens de mij ten dienste staande gegevens dateert het laatst bekende broedgeval uit 1957 en wel in de buurt van Noordwijkerhout. Helaas moeten wij hem thans beschouwen als een „zeldzame gast in voor- en najaar”. In tropische gebieden bewonen de grielen met gras begroeide savannen en de Australische soort wordt door Neville W. Cayley in „What bird is that?” ondergebracht bij de vogels van open bosland. Weliswaar nestelt hij daar en tevens in struikgebieden, maar naar verluidt begeeft hij zich naar het open veld om er te foerageren. Deze soort is doorgaans erg schuw en waakzaam en vliegt er bij de geringste verstoring vandoor. Het gebeurt echter ook wel, dat de vogel roerloos blijft, hetzij in een opgerichte houding of gedrukt tegen de grond, waarbij hij volkomen op zijn schutkleur vertrouwt. Het pakje van de grielen is namelijk lichtbruin met witachtige en gelige strepen en streepjes. De ogen zijn opvallend groot en de „knieën” dik; vandaar dat de vogels in bepaalde streken „thick-knees” worden genoemd. De officiële

naam is echter stone-curlew (steenwulp), niet omdat ze op een wulp lijken, maar vanwege de wulpachtige roep „ker-loe”, „ker-loe” (curlew), die nogal melancholiek aandoet.

Het voedsel van de grielen bestaat hoofdzakelijk uit grote insecten en hun larven en verder kleine amfibieën, schaaldiertjes, weekdieren, wormen, jonge vogels en kleine zoogdieren.

Broedgegevens

Aangezien de broedgegevens van de meeste grielen met elkaar overeenkomen, vertel ik u iets over die van onze voormalige broedvogel, die ook wel doorsluiper wordt genoemd.

De griel maakt heel weinig werk van zijn nest voor zover we van een nest kunnen spreken. Het enige dat wordt gedaan is het krabben van enige kuiltjes, waarvan er later één dienst moet doen als ligplaats voor de twee — slechts zeer zelden drie — eieren. Ook kan een reeds bestaand uithollinkje in de bodem dienst doen. Nestmateriaal wordt niet gebruikt; de eieren liggen zonder meer op wat reeds aanwezige dode takjes, stukjes hout, oude konijnkeutels of steentjes. De schaalkleur is doorgaans zandkleurig, maar ook wel grijsachtig tot groenig geel met daarover duidelijk zichtbare licht violette ondervlekken en een massa zwart- en roodbruine vlekken en vlekjes, veegjes, haaltjes en puntjes; soms lijken ze zeer veel op die van de scholekster. Een eigenaardig verschijnsel is, dat de eieren elkaar nooit raken, maar dat er altijd enige ruimte tussen is. Ik kan niet verklaren wat hiervan de reden is; de heer Hulsbos, die meermalen nesten van de griel heeft gevonden, zowel in binnen- als buitenland, kon zich ook niet herinneren ooit een legsel met twee tegen elkaar liggende eieren gevonden te hebben. Er bestaan diverse foto's van legfels, waar de oude vogel boven staat met één van de

poten **tussen** de eieren en niet aan weerszijden, zoals gebruikelijk is.

Het broeden geschiedt door beide seksen en duurt circa drieëneuhalf week. Door het zandkleurige kostuum is de broedende vogel subliem gecamoufleerd. Overdag houdt hij de ogen half geloken, want als hij deze opent komen er enorm grote gele „uileogen” te voorschijn en die zouden natuurlijk wél opvallen.

Een griel zal vrijwel nooit rechtstreeks van zijn eieren opvliegen, maar eerst een eind lopen om dan pas op de wieken te gaan. Ook het naderen geschiedt te voet, veelal niet in een rechte lijn maar zigzaggend. Het aflossen tijdens het broeden varieert bij de diverse paartjes. Zo heeft men geconstateerd dat de vogel die de eieren zojuist had verlaten, eerst enige meters nagezeten werd door de andere, alvorens deze ging zitten. Soms wil de broedende vogel niet worden afgelost en men heeft gezien, hoe hij ver van zachtzinnig door zijn partner werd gepikt, voordat hij aanstalten maakte om te vertrekken. Een heel eigenaardige aflossing maakte dr. Lowe mee; hij observeerde een broedende doornsluiper en zag tevens de andere, die op een afstand van een kleine honderd meter de wacht hield. Plotseling kwam de „schildwacht” aanhollen, niet in één ren maar in etappes, bleef ongeveer vier minuten naast de broe-

dende vogel staan, bukte zich toen en raakte zijn snab aan. Het beest dat de eieren warm hield, stond onmiddellijk op, boog, pikte een klein voorwerp op en offereerde dat de ander, liep weg en de ander nam zijn plaats op de eieren in.

Zodra de jongen goed en wel droog zijn verlaten ze het nest, maar blijven onder de hoede van de oude vogels. Zij hebben een prachtige schutkleur en als zij zich doodstil houden, plat tegen de grond gedrukt, is het een hele toer ze te vinden. Probeer het liever niet, u zou er op kunnen trappen! In ons land is daar echter bitter weinig kans op. In het begin van deze eeuw was hij nog tamelijk algemeen in de Noord- en Zuidhollandse duinstreek. Veel langer geleden schijnt hij eveneens gebroed te hebben op de heidevelden van Noord-Brabant. Waarom is hij verdwenen? Er worden diverse oorzaken genoemd maar waarschijnlijk is de doorslaggevende, de toenemende begroeiing van het duin. Het verlangde **biotoop** (natuurlijke omgeving) schijnt tamelijk kaal te moeten zijn. Maar ook kan het zijn dat de vogel hier niet voldoende rust geniet. Zijn territorium mag vrij door een ieder worden betreden en als er eens een nest wordt gevonden en de vinder zijn mond niet weet te houden, dan moeten en zullen er plaatjes van worden geschoten. . .

de witkeelmusgors

Tekst: Meindert de Jong

Foto: H. Schrempf

Sorry, beste lezers, maar ik durf mijn hand niet in het vuur te steken of dit de nominaatvorm is van de witkeelmusgors, die ook wel witkeelgors of witkeelvink wordt genoemd of dat het een zekere ondersoort is. Wel weet ik, dat bij bepaalde subspecies het geel alleen aanwezig is tussen snavel en oog, terwijl dit bij andere — zoals bij het hier afgebeelde diertje — als een wenkbrauw over het oog loopt. (Wellicht is er onder de lezers van „Onze Vogels” iemand, die het naadje van de kous weet: dat hij hals geve, om met de jagers te praten.) De witkeelgors (*Zonotrichia albicollis*) heeft domicilie in Canada en het noorden van de Verenigde Staten van Amerika, maar hij overwintert aanzienlijk zuidelijker tot in Mexico. Vandaar worden ze wel eens geëxporteerd naar Europa. Deze gorzen staan bekend om hun aangename zang, die langzaam wordt voorgedragen, vermengd met heldere fluittonen. Wat de biotoop betreft (tegenwoordig spreekt men hoe langer hoe meer van habitat) geven ze de voorkeur aan dichte struikgebieden, graslanden met verspreid staande bosschages, bosranden en open plekken in het bos, de zogenaamde tra's. Het nest wordt gebouwd door het vrouwtje en is een maaksel van grassen, mos, stengeltjes en worteltjes, dat van binnen gevoerd wordt met fijner materiaal en haren. Het bevindt zich meestal op de grond maar ook wel eens op geringe hoogte in dichte coniferen. De eitjes zijn op groenachtige ondergrond voorzien van een zware bruine tekening. Ze worden alleen door het vrouwtje uitgebroed, maar als het kroost eenmaal ter wereld is helpt papa wel mee de jongen



te voeren. Deze vliegen uit na een kleine twee weken. Deze „witkeeltjes” foerageren vrijwel steeds op de bosbodem, waar ze tussen het bladafval krabben naar allerlei ongewervelde diertjes en insecten en/of larven. Ook vruchtjes en zaden worden niet versmaad.

Volgens Rutgers' Encyclopedie wennen deze vogels spoedig en behoren ze tot de prettigste bewoners van de vollière.

alarm over de kooivogels!

In een brief aan de Staatssecretaris van CRM heeft het bestuur van Vogelbescherming zijn ernstige verontrusting uitgesproken over de door dit Ministerie getroffen regeling met de twee bonden van kooivogelhouders op grond waarvan voor in 1976 gekweekte kooivogels aan de eigenaars van die vogels Vogelvergunningen D zullen worden verleend voor het vervoeren daarvan naar tentoonstellingen van de beide bonden. Het bestuur vreest dat de getroffen regeling een groot aantal gevaren in zich bergt ten aanzien van de handhaving van de Vogelwet 1936.

Die vrees wordt nog groter na lezing van het artikel „Nieuws over de Vogelwet”, dat voorkomt in het tijdschrift „Onze Vogels”, 37e jaargang no. 7 (juli 1976). Wij citeren daaruit de volgende passage:

„Wij zijn van mening dat we een duidelijke stap voorwaarts hebben kunnen zetten. Al onze idealen zijn echter nog niet bereikt. Hierbij denken wij aan een **uitbreiding** van het aantal kooivogels met o.a. Goudvink, Barmsijs, Europese Kanarie etc. Wij denken daarbij ook aan het buiten de wet stellen van mutanten zoals bijvoorbeeld de lutino Groening, isabel Putter etc. We denken ook aan de mogelijkheid om eigen kweek kooivogels overdraagbaar te doen zijn aan derden”.

Vogelbescherming heeft de Staatssecretaris laten weten dat de „duidelijke stap voorwaarts” die de kooivogelhouders gemaakt hebben, uit een oogpunt van vogelbescherming wel eens een **zeer riskante pas terug** zal kunnen gaan betekenen.

Aanwijzingen daarvoor zijn er bij het bureau van de vereniging al verschillende binnen gekomen. Zo schrijft een controleur-vogelwet ons dat in de regio waar hij woont al een methode is gevonden om de **gesloten voetringen** aan te brengen aan de voetjes van volwassen vogels. Dezelfde controleur bericht ons dat hem bij een controle bleek dat een gastarbeider die 13 geringde Sijzen in zijn bezit moest hebben er maar 7 kon tonen. De overige 6 exemplaren bleken te zijn uitgeleend aan zijn vader in Spanje, die ze daar gebruikt voor de sijzenvangst. De veronderstelling dat kooivogelhouders **allerlei en zeer wrede middelen** zullen gebruiken om in het bezit te komen en te blijven van geringde kooivogels ligt dan ook voor de hand.

Bij het bureau van de vereniging bestaat reeds langere tijd de indruk dat de vogelvangst (vangst van wildzang) de laatste jaren in ons land is toegenomen. De vrije tijd waarover grote delen van de bevolking beschikt is daar niet vreemd aan.

Ook is het voor de vereniging bijzonder teleurstellend dat de door het Ministerie van CRM in mei 1975 ingestelde Werkgroep Kooivogels, waarin onze vereniging op verzoek van het Ministerie is vertegenwoordigd, in het geheel niet bij het overleg betrokken werd. Deze Werkgroep is trouwens tot dusver slechts **éénmaal** bijeen geweest. Het is zeer begrijpelijk dat een tweetal controleurs-vogelwet ons het navolgende schreven:

„Buiten het prestigeverlies van de opsporingsambtenaren, is het een klap in het gezicht van al die (vrijwillige) opsporingsambtenaren die hun best hebben

gedaan de vogelvangst te beteugelen. Een heel oud spreekwoord zegt: „De vogelaar op bedriegen uit, de vogel lokt met zoete fluit”.

Vogelvangst en kweek van wildzang is vogelmoord, dus vogelbeschermers, laat uw afkeuring blijken. Honderden vogeltjes gaan de grens over naar België, welke hier gevangen en daar verhandeld worden. Een vogeltentoonstelling is een complete vogelhandel in wildzang. List moet worden gebruikt om vogels te vangen, ook om de wet te ontduiken en autoriteiten een rad voor de ogen te draaien”.

Met zeer veel klem heeft „Vogelbescherming” er bij de Staatssecretaris op aangedrongen om de controleurs-vogelwet permanent in te schakelen bij de controle op de uitvoering van de regeling van juli 1976.

Ook hebben wij gevraagd om de organisaties op het gebied van vogel- en natuurbescherming regelmatig op de hoogte te houden van de bevindingen opgedaan bij de controles die door de controleurs-vogelwet worden uitgeoefend.

Het bureau van de vereniging zal het zeer op prijs stellen om door controleurs-vogelwet vastgestelde onregelmatigheden te mogen vernemen.

Commentaar

Bovenstaand artikel troffen we aan in de maart/april editie van „De Lepelaar”. Dit blad wordt uitgegeven door de Nederlandse vereniging tot bescherming van Vogels.

Laten we even vooraf duidelijk vaststellen, dat wij een goede natuur- en vogelbescherming van harte toejuichen. Sterker nog, dit staat bij ons primair. We zijn bovendien geneigd te zeggen dat wij daar ons al heel lang voor inzetten. Men kan ons soort vogelliefhebbers gerust beschouwen als de meest praktisch ingestelde vogel- en natuurbeschermers van huis uit. Het zal ons zeker niet verwonderen dat deze stelling door alle andere, theoretische, schrijvende, hardroepende maar veel minder daadwerkelijke beschermers in twijfel wordt getrokken. Het is helemaal niet moeilijk om in overtrokken emotionele artikelen, radio- en televisieprogramma's, het grote publiek te wijzen op wat voor misdadigers die zogenaamde vogelliefhebbers wel zijn. Elke keer weer, wordt in dergelijke bijdragen gewezen op de vogelvangsters welke er zondig voor moeten zorg dragen dat tal van vogels hun verdere leven gekluisterd in kooien moeten doorbrengen.

We hebben er mee leren leven en, juist omdat we beter weten, ons niet tot bepaalde reacties laten uitlokken.

Het artikel in De Lepelaar en al eerder eenzelfde artikel in het blad van de Politie Dierenbescherming, dat al even tendentius was, gaat ons echter toch wel te ver.

We vragen ons af hoe men tot het op schift stellen en het publiceren van dergelijke grove pertinente leugens komt.

Waar haalt men het vandaan om te zeggen dat het kweken van wildzang VOGELMOORD is; dat een vogeltentoonstelling een complete vogelhandel in wildzang inhoudt.

Wij tarten de auteurs deze door hen gerelateerde feiten hard te maken. Wij durven te stellen dat zij daar geen kans toe zien, gewoon omdat het niet zo is, omdat hetgeen zij schrijven grove leugens zijn.

usel

Wij zijn er van overtuigd dat de thans geldende overgangsregeling ten aanzien van de kooivogels, er wezenlijk toe kan bijdragen dat vogelvangsten, waar we overigens net zo sterk tegen zijn dan wie anders, tot het uiterste beperkt zal worden. Er wordt kennelijk van ons verwacht dat we er het bijltje bij zullen neergooien, welnu dat kan niet. We menen voor een strikt eerlijke zaak te strijden. Dat we daarbij geen garantie kunnen geven dat excessen zullen uitblijven, moet men begrijpen. Welke regeling men ook treft, niets is waterdicht en altijd zullen er lieden zijn die trachten door de mazen heen te glippen. Wel willen we ons tot het uiterste inzetten om dergelijke „handige jongens” te ontmaskeren. Vandaar dat we ook durven zeggen dat de regeling van nu, beslist geen zeer riskante pas terug zal betekenen, integendeel. Men zal wél een stap terug zetten wanneer onze mogelijkheden nog verder zullen worden beperkt. Verschillende malen zijn we door het Ministerie van C.R.M. figuurlijk op de vingers getikt, omdat we in ons maandblad artikelen over bijvoorbeeld het kweken met goudvinken hadden opgenomen. Dit zou stemmingmakerij zijn. Datzelfde ministerie zouden we nu willen vragen om in de pen te klimmen om hun

controleurs-vogelwet er op te wijzen dat zij gerust hun mening over deze problematiek mogen geven, maar dat zij zich wel dienen te houden aan de feiten. Bovendien moet er nu eindelijk ook maar eens een eind aan komen om ons over een kam te scheren met vogelvangsters. Het gaat ons om een eerlijke beoefening van onze liefhebberij, het kweken van vogels; ook Europese soorten.

Tegen al diegenen die zogenaamde wildzangringen hebben besteld en ontvangen, willen we het volgende zeggen:

Straks krijgt u bezoek van een controleur-vogelwet. Het zal wellicht moeite kosten, maar blijft netjes. Het is ons bekend dat er tal van controleurs zijn, die wél een reële kijk op de zaak hebben. Laat ons er niet toe verleiden om óók alles over een kam te scheren.

We zullen ons open en eerlijk dienen op te stellen en met elkaar moeten trachten tot een redelijke samenwerking te komen. We geven toe, wanneer je stukjes als het vorenstaande leest, ontgaat je wellicht de moed om daar aan te beginnen. Toch maar doen.

Redactie

het koolmezenpaar

*Fien en Fred Koolmees wilden gaan trouwen
Maar moesten dus eerst wel een nestje gaan bouwen
Ze zochten heel naarstig, maar tot hun verdriet
Een plekje, dat ze graag wilden, vonden ze niet
Dit was te hoog en dat te laag
Dan weer te donker in die beukenhaag
Daar lag de kat steeds op de loer
En het was toch zo druk op het erf van die boer
Maar Fien, die werd het zoeken zo zat
Schat, zei ze, we bouwen, al komt er een kat
Dit is een plekje om te zoenen
Daar bij die pastorie in Loenen
Want daar in Loenen aan de Vecht
Kwamen ze in een brievenbus terecht
Toen werd er gevlogen, gezwoegd en gesjouwd
En in luttele dagen een nestje gebouwd
De dominees familie, die zag dat aan
Ze vonden het leuk het stel gade te slaan
En toen het nest was gebouwd en de eitjes kwamen
Toen zette dominee dit boord naast het nest bij de
ramen
Wij kijken ook niet in uw bed
Het echtpaar Koolmees
Fien en Fred
Zo werden ze dus niet gestoord
En door geen katten uitgemoord
En na weken van geduldig wachten
Kwamen de baby's, ze waren nu met z'n achten
Wat waren Pa en Ma in hun sas
En kwam dat bordje goed van pas!
Geen mens, die er langs kwam in die dagen
Durfde er een oogje aan te wagen
Ze waren zo druk dat leuke stel
Want hong'rig kroost, je kent dat wel
Ze zwoegden van 's morgens vroeg tot laat
Je hoorde de jongen piepen aan de straat*



*Ze groeiden als kool de koolmezen spruiten
De ouders, ze hadden geen tijd om te fluiten
Maar eindelijk brak de dag toch aan
Daar zijn de jongen aan het vliegen gegaan
Ze kregen eerst onderricht van Pa
Die vloog ze steeds maar achterna
Maar ook Ma, die deed haar best
En afijn, je snapt al wel de rest
Op een dag was het hele stel vertrokken
En dominee zat met de brokken
Want een stel nozems, dol van pret
Had op het bord vieze regels gezet
Over het echtelijk bed van het domineespaar
En dat was natuurlijk verschrikkelijk naar
De mensen keken het met open mond aan
Ze hadden in de kerk nooit zo aandachtig gestaan
En dominee, ziedend van drift op de zondaar
Sloeg het onzedelijke bord finaal in elkaar
En in een donderend Zondag's sermoen
Gaf hij zijn gemeente geducht van katoen
Die zaten van schrik in de banken te beven
En dachten, o Heer, straks gaat zijn hart het begeven
En toen naar huis toe werd gegaan
Was het dorp in beroering, met de rust was 't gedaan
Het koolmezenpaar, onbewust van de rel
Bouwden hun volgende nestje, dat stel.*

MEA.

roodvleugeiparkiet *Aprosmictus erythropterus*



Tekst: Cees van Berkel
Foto: Horst Müller

Reeds in 1883 wordt in publicaties gewag gemaakt van een geslaagde kweek van deze werkelijk schitterende parkieten. In Frankrijk zou de Markies van Brisay al in 1880 roodvleugels hebben gekweekt en in 1887 was de heer Blaauw de eerste die er in Nederland succes mee had.

De nominaatvorm, *A.e. erythropterus*, is 32 cm groot en komt voor in Oost-Australië vanaf Cooktown, Noord-Queensland, in het zuiden en noordoosten van Zuid-Australië en in Noordelijk Nieuw Zuid Wales.

Er zijn 2 ondersoorten beschreven. *A.e. coccinepterus*, welke kleiner is en voorkomt in Noord-Australië, West-Australië oostelijk tot Cape York en het centrum van Noord-Queensland. *A.c. papua* komt voor in het zuiden van Australisch Nieuw Guinea en in West-Irian oostelijk tot de Oriomo rivier. Deze laatste is vooral op het rugdek en op de schouders groener van kleur.

Zoals gezegd, het zijn schitterende vogels. Het zwarte rugdek van de man en de felle kleur rood van zijn vleugeldekveren vormen een prachtig contrast tegen de verschillende tinten groen, variërend van lichtgeel tot donkergroen, van de rest van zijn gevederte. De onderrug en stuit is van een mooie kleur blauw. De pop is overwegend fletser groen en zij heeft ook aanmerkelijk minder rood op de vleugels. Dit beperkt zich tot even langs de vleugelranden.

Het zijn echte boomvogels en zij verblijven dan ook in hoofdzaak in die gebieden waar open bossen zijn en in de met bomen begroeide oevers van rivieren. Zelden komen ze op de grond.

Hun voedsel bestaat uit zaden en vruchten van diverse eucalyptus- en andere boomsoorten, fruit, bloesem, larven en insecten.

Ze bevinden zich in sommige streken heel vaak in gezelschap van bleekkop rosella's en barnardparkieten.

De broedtijd brengen ze meestal paarsgewijs door en die periode kan, afhankelijk van het klimaat, nogal eens wisselen. In het algemeen broeden ze van begin september tot ongeveer begin december. Hun nestholten zijn vaak verrassend diep; anderhalve meter is geen uitzondering. Bij voorkeur betrekken ze de holten in eucalyptusbomen.

De 4 tot 6 witte eieren worden alleen door de pop en gedurende 18 dagen bebroed. De jongen verblijven plm. 6 weken in het nest en als ze uitvliegen worden ze nog zeker 4 weken door de ouders gevoed eer ze zelfstandig zijn.

Ze gelijken volkomen op de pop. Geslachtsonderscheid van deze jonge vogels is pas na 18 maanden mogelijk. Bij de mannelijke exemplaren beginnen dan de eerste zwarte veertjes zich op het rugdek af te tekenen. Op een leeftijd van 2 jaar zijn ze volledig op kleur.

Het verschil tussen pop en jongen is kenbaar aan de

ogen. Bij de pop is de iris rood, de jongen hebben volledig en egaal zwarte ogen.

Zoals u uit het begin van dit artikel al heeft kunnen opmaken, worden roodvleugelparkieten al sedert lang in voliëres gekweekt. En nog steeds staan ze in de belangstelling. Menig liefhebber van grote parkieten is ofwel trots op zijn koppel(s) of hij heeft ze nog niet maar zou ze wel graag willen hebben. Begrijpelijk, want ze zijn de moeite van het houden en kweken waard. Ze behoren overigens niet meer tot de zeldzaamste en broedresultaten komen herhaaldelijk voor, zij het overigens in aanmerkelijk mindere mate dan dat dit met bijvoorbeeld neophema's het geval is. Zo kan het soms wel eens lang duren eer men over een goed kweekkoppel beschikt. De partners kunnen nogal eens kieskeurig zijn in het accepteren van elkaars toenaderingen en uiteindelijk moet die genegenheid en bereidheid tot voortplanting er eerst zijn vooraleer men resultaat mag verwachten. Ze moeten in alle opzichten echt wel iets voor elkaar voelen. Misschien dat die acceptatie in de toekomst wel beter zal worden. We hebben namelijk met importvogels weinig meer van doen en zijn uitsluitend aangewezen op in voliëres gekweekte exemplaren. Steeds meer worden ze gedomesticeerd en mede daardoor is het niet onwaarschijnlijk dat juist die moeilijkheidsfactoren steeds minder van zich zullen doen spreken.

Zowel bij de heer P. Zonneveld, Duinweg 14 in Noordwijk aan Zee, als bij de heer Schot, Stoofstraat 6 in Tholen, deden zich dit jaar bij de kweek van deze vogels weinig moeilijkheden voor. Bij de eerste zijn ze gehuisvest in een voliëre van 6 m lang, 1 m breed en 2 m hoog; de heer Schot heeft ze in een vlucht van 10 m lang, 1 m breed en eveneens 2 m hoog.

Beiden verstrekken ze een goed mengsel zaden voor grote parkieten inclusief zonnepitten, groen, appel, wilgetakken etc. Zonneveld voegt daar in het voorjaar nog meelwormen aan toe. Tijdens de broedtijd geeft hij als opfokvoer Cédé eivoer, geweekt brood en gekiemde zaden. Schot voegt als opfokvoer al-

leen geweekt brood toe. De nestkasten die ze ter beschikking van hun vogels stellen zijn 80 cm diep, bodemoppervlak ongeveer 40 x 35 cm en de middelrij van het invlieggat is ongeveer 8 tot 9 cm.

In de natuur leggen deze parkieten, zoals de meeste andere soorten, de eieren op de uit vermolmd hout bestaande bodem van de nestholte. In de nestkasten trachten we dit na te bootsen door daarin een laag turfmolm vermengd met zaagsel en eventueel wat bosgrond aan te brengen.

De heer Schot zegt ons nog, dat in de meeste gevallen de eieren van de eerste ronde onbevruucht zijn. Zonneveld heeft daar bij zijn roodvleugels geen klagen over. Hij vindt alleen de legsels, die gemiddeld slechts uit 3 eieren bestaan, wat aan de kleine kant.

Zij nog weer eens opgemerkt dat grote parkieten in het algemeen, en de roodvleugelparkieten in het bijzonder, geen vogels zijn voor een gezelschapsvolière. Ze moeten uitsluitend per paar, afzonderlijk in één vlucht worden gehouden en de lengte van de vlucht moet in dit geval minimaal 6 meter zijn. Het is verstandig om in elke vlucht minstens twee nestkasten aan te brengen, zodat de vogels zelf hun eigen keus kunnen maken. Indien men meerdere koppels van één soort houdt, moeten die koppels zo ver mogelijk van elkaar worden gehuisvest, zodat ze tijdens de broedtijd elkaar niet kunnen storen.

Ten slotte nog even iets over de **bastaardkweek** met grote parkieten. Veelal vindt men daarover in de literatuur met welke vreemde partners er met succes is gekweekt. Misschien zijn deze gegevens wetenschappelijk gezien wel aardig, maar houdt u die in vredesnaam voor wat ze zijn en bepaal u uitsluitend tot het kweken van RASZUIVERE exemplaren. Ook wanneer u eventueel een vogel van 'n bepaalde soort over heeft, zet deze nooit tegen een partner van een andere soort. Laat hem of haar dan liever maar een jaartje vasten. Met het kweken van bastaarden alleen om de bastaarden werken we onze eigen liefhebberij de vernieling in.

van groen tot albino (5)

door H. K. van der Wal

In de voorgaande artikels van deze serie is een overzicht gegeven van de groepen waarin Kleurkarnaries worden ondergebracht en is tevens aangegeven welke kleurstoffen samen de kleur van de bevedering tot stand brengen.

Door deze twee onderdelen samen te voegen komen we tot de conclusie dat de volgende combinaties mogelijk zijn:

- Intensieve gepigmenteerde kleuren
- Niet-intensieve gepigmenteerde kleuren,
- Intensieve Vetstof-kleuren,
- Niet-intensieve Vetstof-kleuren.

Voordat we nu verder ingaan op de tot stand koming van de ons nu bekende kleurslagen, zouden eigenlijk eerst nog twee vragen moeten worden be-

antwoord, nl. „Wat is Kleur?“, en „Waar bevinden zich in de bevedering deze Kleurstoffen?“

„Wat is Kleur?“

Om het begrip „kleur“ volledig te omschrijven is eigenlijk een zuiver natuurkundige verhandeling noodzakelijk. Nu valt een dergelijke uiteenzetting in wezen buiten het bestek van deze serie, maar zo eenvoudig mogelijk omschreven komt het hier op neer: als licht op een bepaald pigment valt of op een bepaalde structuur, dan nemen we dit, afhankelijk van de golflengte van het licht, waar als een kleur.

Nu kunnen veren van een vogel op verschillende manieren een kleur laten zien.

a. Structuur-kleuren

De bevedering kan een bepaalde structuur, opbouw, hebben die het licht nadat het op deze structuur invalt, op een bepaalde manier absorbeert of reflecteert. Het licht, dat wij met ons oog als een witte

kleur ervaren, is opgebouwd uit diverse golfengtes die ieder op zich verantwoordelijk zijn voor een bepaalde kleur. Afzonderlijke golfengtes kunnen in een bepaalde structuur ieder hun specifieke kleur laten zien. Denk in dit verband maar eens aan de kleuren in een olievlék of aan de kleuren van de regenboog.

Bij diverse vogels nemen we dit zelfde verschijnsel waar, als het invallend licht, afhankelijk van de structuur van de bevedering, zodanig gereflecteerd wordt dat we zgn. „metaal-achtige“ kleuren waarnemen die veranderen als we onder een andere hoek de bevedering bekijken. Deze „metaal-achtige“ kleuren noemen we „Structuur-kleuren“.

Bekende voorbeelden zijn de kleuren van bepaalde tropische Glansspreeuwen of die van bijv. onze inheemse spreeuw.

Bij de groep Kleurkanaries kunnen ook Structuur-kleuren voorkomen, hoewel deze geen metaal-achtige uiting zullen hebben maar wel tot stand komen als onder invloed van een erflijke eigenschap de structuur van de bevedering wordt gewijzigd.

We zien dit verschijnsel onder meer bij de opaal- en ivoor-kanaries. Hierop zal nog wel nader worden ingegaan.

b. Pigment-kleuren

Meer algemeen voorkomende kleuren bij kanaries zijn de zgn. „Pigment-kleuren“. Deze kleuren komen tot stand onder invloed van de lichtinval op de in de bevedering aanwezige pigmenten (kleurstoffen).

Volledigheidshalve kan hierbij worden opgemerkt dat deze pigmenten niet alleen aanwezig zijn in de bevedering maar ook kunnen worden aangetroffen in de hoorndelen; bijv. de donkere poten en snavel van een groene kanarie of zoals bij tropische vogels meer voorkomt de fraaie kleuren in bijv. de snavel van een toekan.

We hadden reeds vastgesteld dat in kanaries verschillende soorten kleurstoffen worden aangetroffen, nl. melanine en carotinoïde. Als we nu gaan stellen dat de kleuruiting veroorzaakt wordt door de lichtinval op de aanwezigheid kleurstoffen dan kan de vraag gesteld worden waarom niet alle vogels, die hetzelfde pigment bezitten, gelijk van kleur zijn.

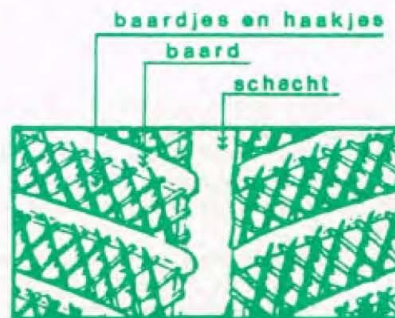
Wel, op deze verschillen berust een gedeelte van onze hobby: de tentoonstellingen. Niet in iedere vogel is het aanwezige pigment zodanig, dat het niet beter tot uiting zou kunnen komen. Er bestaan binnen dezelfde groep vogels grote verschillen. Hiervoor zijn verscheidene redenen aan te wijzen, o.a. de invloed van een bepaalde hormoonwerking na de jeugdrijs, de hoeveelheid aanwezige pigment maar ook de hoeveelheid zonlicht waaraan het pigment wordt bloot gesteld waardoor de ene soort fraai tot uiting zal komen maar een andere soort een nadelige invloed zal ondervinden waardoor het gedeeltelijk uit de bevedering zal verdwijnen.

Als we evenwel weer terugkeren op de stelling dat het invallend licht bepalend is voor de kleuruiting, in het donker ziet u geen kleur, dan volgt hieruit duidelijk dat tijdens bijv. een keuring het aanwezige daglicht in de TT-kooi bepalend is voor

de kleuruiting van de vogel. Al deze factoren geven vaak direct of indirect de verschillen in punten tijdens een keuring bij vogels met onderling dezelfde uiterlijke kleur.

„Waar in de bevedering bevinden zich de kleurstoffen?“

Om de ligging van de in een kleurkanarie voorkomende kleurstoffen aan te geven is het belangrijk te weten hoe een veer is opgebouwd. Deze opbouw kunnen we zelf onderzoeken daar iedereen volop in de gelegenheid is om bijv. tijdens de ruiperiode diverse veren nauwkeurig te bekijken. We zien dan dat een veer wordt gevormd door een schacht welke met merg gevuld is. Aan deze schacht bevinden zich aan weerszijden vele vertakkingen, welke we de „baarden“ noemen. Aan deze baarden zitten weer aftakkingen, de zgn. „baardjes“, welke zodanig geconstrueerd zijn dat ze de baarden onderling verbinden waardoor de veer een aaneengesloten geheel vormt wat tevens een eerste voorwaarde is voor het vliegvermogen van de vogel. Deze onderlinge samenhang komt tot stand door zgn. „haakjes“, die zich op hun beurt weer aan de baardjes bevinden.



EEN STUKJE VEER

Vogels kunnen in het bezit zijn van diverse soorten veren. Bij onze kleurkanaries komen we twee soorten tegen:

- de grote veren: de vleugel- en staartpennen,
- de kleine, of contour-veren: op de kop, rug en voor de borst.

Deze laatste groep onderscheidt zich van de eerste doordat bij deze contourveren de onderste helft uit „dons“ bestaat. Onder dons verstaan we baarden zonder baardjes en haakjes, dus zonder onderlinge samenhang. Door deze losse constructie is het mogelijk om veel warme lucht vast te houden waardoor het lichaam van een vogel niet te snel afkoelt.

De kleurstoffen, die we vooral bij de kanaries aantreffen, bevinden zich afhankelijk van hun samenstelling, op bepaalde gedeelten van de veer, dus of in de baarden of in de baardjes of in het dons. Bij de volgende bespreking van de basiskleuren van de kleurkanarie zal uitvoerig worden aangegeven in welk gedeelte van de veer deze kleurstoffen voorkomen.

Uw vogels hebben aan Sluis Ei-Krachtvoer meer dan genoeg.

De moderne voedingsleer toont aan dat de overgang op speciale produkten - zoals opfokvoer - tijdelijk konditie-verlies bij uw vogels veroorzaakt.

Juist aan het begin van de kweekperiode waarin veel van uw vogels wordt gevraagd (nest maken, eieren leggen, broeden enz.) mag dat niet voorkomen. Een optimale kweekconditie van uw vogels betekent meer eieren en meer jongen van betere kwaliteit.

Objektief is vastgesteld dat kweekresultaten aanzienlijk verbeteren als het hele jaar door Sluis Ei-Krachtvoer wordt gebruikt.

Sluis Ei-Krachtvoer is weliswaar wat duurder dan andere

produkten. Maar daar staat heel wat tegenover.

Sluis Ei-Krachtvoer is:

1. altijd konstant van samenstelling,
2. altijd vers door de nieuwe verpakking,
3. zeer licht verteerbaar,
4. verkrijgbaar in verpakking van o.a. 1kg,
5. verrijkt met groente,
6. compleet kracht- en opfokvoer.

Neem de proef eens en let op de resultaten.

Sluis

Sluis vervangt de natuur.



de volière van de maand

Door wat kortere bijschriften, de foto's spreken immers voor zich, willen we trachten het restant van de nog in 1976 ontvangen inzendingen voor deze rubriek in deze editie te verwerken.



foto 1

Van ons jeugdlid Cliff (is dat naar ene Richard???) van Leeuwen, Deleaerlaan 49 in Beverwijk, ontvingen we foto 1. Een leuke kamervolière van 90 x 60 cm en 1,70 m hoog. Deze volière is zelfs beplant met pluimriet. De blauwfazantjes, groene tjigervinken, gewone tjigervinken, goudbuikjes en napoleonnetjes hebben het er best naar hun zin.



foto 2

Albert Karrenbeld, S. Schotanusstraat 58 in Terwolde, hield ook vogels in huis, maar omdat er buiten achter het huis genoeg plaats was, heeft hij enige tijd geleden de kleine volière gebouwd welke foto 2 u laat zien. Deze is opgetrokken van hout, bevestigd op een betonvloer. De afmetingen zijn 2 m hoog, 1,80 m breed en 1,40 m diep. Het nachtverblijf is binnenwerks geprojecteerd en betimmerd met hardboard. Tussen de houten buitenwand en het board is glaswol aangebracht. Het gaas is bevestigd aan enkele buizen die op het op de vloer gemetselde muurtje bevestigd zijn. Kanaries zijn

de bewoners en Albert heeft er erg veel plezier in. Wel, meer kun je niet wensen.

A. H. Lansbergen woont pas sedert één jaar aan de Ribeslaan 26 in Schiedam. Al ras had hij een volière gebouwd en het ziet er allemaal erg goed uit. In het 2,50 m lange, 2 m brede en 2 m hoge houten bouwwerk gedijen zijn vogels uitstekend.



foto 3

De volière is afgedekt met spaanplaat waarover groenkleurige dakbedekking is aangebracht. Het houtwerk is met een bruinkleurig veredelingsmiddel bewerkt. Zijn favoriete vogel is de diamantvink, waarmee hij al aardige successen heeft behaald. Op foto 3 ziet u ook dat de geraniums, petunia's en andere zomerplanten het goed doen. De kanaries genieten van de zon, de japanse nachtegaal laat zich goed horen en de roodkopamadinen nemen een uitgebreid bad. Tijdens de winter verhuizen de vogels naar een ruime binnenvolière waarin de temperatuur behaaglijk is en blijft. Veel succes, vriend Lansbergen.



foto 4

Op 13 december 1976 ontvingen we van M. D. Heemsbergen foto nummer 4. Helaas weten we niet waar hij woont; noch zijn adres, noch de woonplaats was in de brief vermeld. Dat neemt niet weg dat we u over de afgebeelde volière toch wel het een en ander kunnen vertellen. Aanvankelijk heeft hij een geheel open vlucht van 2,85 x 2,50 m oppervlakte en een hoogte van

2,20 m gebouwd. Al heel gauw werd deze vlucht van boven afgedekt van pvc golfplaatjes. Daar is het echter niet bij gebleven en geleidelijk onderging het geheel een wezenlijke verandering. Een derde van de vlucht werd afgetimmerd met houten deeltjes en zo ontstond een ruim binnenverblijf dat als kweekruimte werd ingericht, compleet met automatisch in en uit te schakelen verlichting en 6 grote broedkooien. In het front van de kweekruimte is veel glas aangebracht waardoor een goede licht-inval is gewaarborgd. Tijdens erg koude perioden zorgt een thermostatisch geregelde gaskachel voor een meer aangename temperatuur. Overigens begint voor Heemsbergen het kweekseizoen pas in maart-april. Tijd genoeg voor zijn kanaries om aan gezinsuitbreiding te doen, tijd genoeg om de beste exemplaren van die nakweek zover te krijgen dat ze klaar zijn voor de komende tentoonstellingen.



foto 5

Samen met zijn vrouw bouwde J. Slok, Kempenaar 11-84 te Lelystad, de volière die u op foto 5 ziet. Het is een leuk en vooral zonnig vogelverblijf geworden. De vlucht is 3,50 m lang, 1 m breed en 1,80 m hoog; het binnenhok 1 x 1 x 1,80 m. Als materiaal zijn houten balkjes gebruikt van 5 x 5 cm. Het geheel rust op een fundering welke bestaat uit smalle betonnen trottoirbanden. De vloer van het binnenverblijf bestaat uit tegels. Bruidsluier, klimop, krentenboompje en een vlierstruik zijn de planten welke de buitenvlucht opsieren en waarin de paradijswida's, edelzangers, goudbuikjes, blauwgrijze roodstaartjes, zebravinken, napoleonnetjes en andere vogels zich graag ophouden. Chinese dwergkwarteltjes scharrelen over de bodem en alles leeft in pais en vree. Slok is nog wel te kort met



foto 6

de liefhebberij bezig om al over kweekresultaten te kunnen praten, maar dat komt hopelijk dit jaar dan wel. Tijdens de winter worden de vogels binnenshuis ondergebracht. Een volière in de hobbyruimte is dan hun woonstee. Zelfs de burens Slok zien met verlangen uit naar het moment dat de vogels weer naar buiten komen. Erg fijn zo.

Als laatste in deze serie is H. Biesheuvel, Kerklaan 32 in Leimuiden aan de beurt. Sedert zo'n 2 1/2 jaar houdt hij zich met het kweken van zebravinken bezig. Een viertal kleurslagen; grijs, zwartmasker, bleekrug en zwartborst vormen zijn voorkeur. Hij vindt het erg interessant en is nu ook in de erfelijksleer gedoken. Gezien de resultaten op de tentoonstellingen gaat hij goed vooruit en dat is dan alleen maar verheugend. Ja, wanneer je serieus de hobby beoefent en deze in al zijn facetten goed wilt beleven, dan zullen goede resultaten best niet uitblijven.

In het buitenverblijf worden mannen en poppen apart gehouden. De volière is L-vormig en in enkele aparte vakken ingedeeld. De achterkant bevindt zich onder een pergola. De lange zijde van de L is 3,80 m en de korte 1,80 m lang. De volière is 2 m hoog en rijkelijk met vlier, ribes, hortensia, hulst, klimop, vogelkers en andere wat laagblijvende soorten beplant. Een kleine border met zomergoed om de volière geeft het geheel een gezellig en kleurrijk aanzicht.



foto 7

De eigenlijke kweekruimte bevindt zich in een afgescheiden gedeelte van de schuur. Foto 7 gunt u een kijkje daarin. Tien dubbele broedkooien, gemaakt van spaan- en meubelplaat, zijn goed opgesteld en zodanig ingericht dat ze gemakkelijk te onderhouden zijn. Elke kweekkooi is 30 x 35 x 40 cm groot. De totale broedbatterij staat in een ruimte van 2,50 x 1,50 x 2,50 m. Centrale verwarming houdt alles op een prettige temperatuur en elektrische verlichting, in te schakelen met automatische schakelklok, zorgt ervoor dat de dagen kunstmatig worden verlengd.

Het is voor de zebravinken goed toeven daar in het Zuidhollandse Leimuiden.



Elseviers natuurgidsen net zo veelzijdig als de natuur zelf



Elke boekhandel heeft een volledige collectie Elseviers Natuurgidsen waaruit u naar hartelust een keuze kunt maken, want: Elseviers Natuurgidsen zijn net zo veelzijdig als de natuur zelf!

vraag:

Ik kweek al enkele jaren Australischbonte parkieten. Deze paar ik altijd aan normale, dus geen bonte. Ik vind het dan ook normaal dat er steeds jongen bij zijn die niet bont zijn.

Ik bezit echter een bonte man die, gepaard aan een normale pop, nog nooit gewone jongen heeft gehad. Al zijn jongen zijn ieder jaar allemaal bont.

Hoe kan dat? Is dit toeval of is hij van een ander soort bont. Dit kan toch geen toeval meer zijn?

Mijn tweede vraag is:

Hoe is het mogelijk dat ik een geheel wit jong kweekte uit een lutino man x groene pop? Is dit soms een mutatie? F. G. te A.

Antwoord 1:

De faktor die de Australischbonte variëteit veroorzaakt vererft dominant. Dit houdt in dat deze faktor reeds tot uiting komt oftewel zichtbaar wordt als hij één keer bij een vogel aanwezig is. Is deze faktor echter tweemaal aanwezig bij een vogel dan is er uiterlijk geen verschil in het bontpatroon. Met andere woorden, men kan niet zien of de vogel enkel of dubbelfactorig bont is. Dit komt alleen uit als men met de vogels kweekt. Hun nageslacht geeft ons het bewijs of de bonte vogel die wij aan normaal paren enkel of dubbel de bontfaktor draagt. Is hij of zij enkelfactorig bont, dan is de helft der nakomelingen normaal en de andere helft bont. Is hij of zij dubbelfactorig bont dan zijn alle nakomelingen bont, deze bonte zijn dan wel enkelfactorig bont.

Uw bonte man is dus dubbelfactorig bont, en om u een juiste indruk te geven laat ik hier de theoretische uitkomsten volgen van deze dominante faktor. Enkelfactorig bont x normaal geeft 50% bonte enkelfactorige en 50% normale nakomelingen. Dubbelfactorig bont x normaal geeft 100% enkelfactorige bonte nakomelingen. Enkelfactorig bont x enkelfactorig bont geeft 50% enkelfactorig bont, 25% dubbelfactorig bont en 25% normale nakomelingen.

Dubbelfactorig bont x enkelfactorig bont geeft 50% dubbelfactorig bont en 50% enkelfactorig bont. Dubbelfactorig bont x dubbelfactorig bont geeft 100% dubbelfactorig bont. Deze uitkomsten zijn alleen bedoeld voor de dominante bontfaktor. De variatie Deensbont vererft namelijk recessief (terugtrekend).

Antwoord 2:

Het witte jong dat u kweekte uit lutino man x groene pop is een albino (is wit met rode ogen) en van het vrouwelijk geslacht. Deze albino pop bewijst ons dat de lutino man onder zijn gele mantel de blauwfaktor draagt en dat de groene pop split is voor blauw. Hierdoor zouden er ook nog blauwe mannen geboren kunnen worden, als u verder kweekt.

Split betekent dat een vogel verschillende recessieve factoren kan dragen, die echter voor het oog onzichtbaar zijn, maar die hij wel dóór vererft aan zijn of haar jongen. Dus niet zichtbaar, maar wel erfelijk.

Daar de inofaktor (is verzamelnaam van lutino-albinocitroenalbino) geslachtsgebonden vererft en alle pigmentkleuren kan maskeren (is overdekken) kan de man gepaard aan normaal (dus geen ino) alleen maar ino dochters geven. Maskeert hij dus bij de

groenfactor ook nog de blauwfactor dan zijn alle dochters uit hém geboren, mits gepaard aan groene split blauwe pop, lutino's, maar ook albino's.

Van mijn kant nog een goede raad, die u niet schaadt; wordt lid van de speciaal parkietenclub van de N.B.v.V.

Vraag:

Vorig jaar heb ik mij een paar Valkparkieten aangeschaft. Ze werden gehuisvest in een grote volièrre die redelijk goed beplant was en bevolkt met hoofdzakelijk kleine tropen. Tot mijn schrik moest ik vaststellen dat mijn beplanting werd gesloopt door de nieuwkomers. Ze verhuisden toen naar een kleine vlucht die dienst doet als jeugdvolière. Het bevredigt mij echter niet dat deze vogels zo klein zijn behuisd, terwijl er een grote volièrre naast staat. Mijn vraag is dan ook: bestaan er heesters of struiken die wél bestand zijn tegen de vernielzucht van de valken, of is er een andere oplossing mogelijk? H. v. d. P. te A.

Antwoord:

Inderdaad kunnen valkparkieten — zoals overigens de meeste parkietachtigen met uitzondering van de Neophema's — erg vernielzuchtig zijn. Ik zou u wel enkele planten kunnen noemen die het wat langer kunnen uithouden dan de andere, maar op een gegeven moment gaan ook de meest sterke dood. U schrijft dat u een grote volièrre heeft en ik zou u daarom in overweging willen geven om een gedeelte van die volièrre af te scheiden met grof gaas, het zgn. kwartjes-gaas. Door dit gaas kunnen wel gemakkelijk de kleine tropen heen, maar de valkparkieten worden bij het groen weggehouden. Ik wil u echter wel waarschuwen voor mogelijke schadelijke gevolgen als u zulke grote vogels samen gaat houden met kleine tropen.

Vraag:

Ik kweek al verscheidene jaren zilverbekjes maar ik heb nog nooit eerder meegemaakt dat 7 van de 9 jonge zilverbekjes een roze-rode stuit hebben. Komt dit verschijnsel vaker voor en zo ja, hoe ontstaat dat? Om volledig te zijn vertel ik u nog dat het best ook bastaarden kunnen zijn. Ik heb een gezelschapsvolière en daarin zijn naast de zilverbekjes ook zebrevinken, mozambiquesijsjes, muskaatvinken, zwartkopnonnen, japanse meeuwen en goudmussen gehuisvest. Zou ik deze zilverbekjes ook kunnen inzenden op een TT? H. J. B. te Vaassen.

Antwoord:

Uit de roze-rode stuitkleur van uw vogels is al duidelijk op te maken dat ze niet raszuiver zijn. Het zijn ongetwijfeld bastaarden en een van de partners van het zilverbekje kan een zebrevink, muskaatvink, zwartkopnon of japanse meeuw zijn geweest. U kunt deze vogels gerust insturen op de tentoonstelling maar dan wel als bastaard. Op het keurbriefje zal de betreffende keurmeester u dan wel enige uitleg geven.

Vraag:

De heer A. J. M. O. te M. vraagt hoe het komt dat hij uit Dom. Wit x Dom. Wit altijd nog te veel aanslag in de nateelt krijgt en zelfs af en toe nog bonte pootjes en snavels. Hij vraagt nu om raad hoe hij die twee factoren nog verder kan terugdringen en

wat voor invloed dit heeft, wanneer hij die vogels met bovengenoemde fouten gaat inzenden op de TT.

Antwoord:

Door heel goede selectie toe te passen moet het toch wel mogelijk zijn om effen witte en gele kanaries te kweken uit Dom. Wit x Dom. Wit. Begin nu eens met al de bonte vogels (al is de bontfactor nog zo minimaal aanwezig) weg te doen naar de opkoper. Ook al zijn ze nog zo mooi maar er is nog verborgen bont in de donsveren, ook dan weg er mee. Hebt u uit een ouderpaar nogal wat bont gekweekt, ga dan na waaruit de ouderdieren geboren zijn. Kunt u dit bijv. niet nagaan doordat u deze ergens hebt gekocht dan zou ik de beide ouderdieren maar weg doen. U moet sekuur weten wat u aan de kweekvogels hebt. Dus nogmaals: heel goed uw kweekvogels **selecteren**. Hetzelfde moet u eigenlijk ook doen wat betreft de gele aanslag die u aantreft bij die witte vogels. Steeds die witte vogels uitzoeken voor de verdere kweek, welke zo min mogelijk aanslag bezitten.

Wel vraag ik mij af, waarom u met Dom. Wit x Dom. Wit kweekt. U denkt toch niet dat wanneer u met wit x wit kweekt de nateelt véél witter is dan uit wit x geel? Het kon soms zijn dat u van mening is dat wanneer u bijv. uit twee witte, die ieder voor 95 % wit zijn, u dan jonge vogels krijgt die over de 100 % wit zijn, zo is het heus niet. Door zo te kweken kunt u ook veel aanslag in de jonge vogels krijgen. Als de ouderdieren wat te intensief zijn zal dit de aanslag wel in de hand werken. Als u lang meeloopt in de kanariekweek, dan leert u wel welke Dom. Witte vogel intensief is of schimmel. U kunt dit beoordelen aan de lengte van de donsbevedering.

Van twee witte vogels die te zwaar schimmel zijn wordt de helderheid van het wit er niet mooier op. Ook zitten te zwaar bevederde vogels vaak niet glad in de veren. Andersom moet natuurlijk ook niet, door bijv. twee vogels bij elkaar te doen die té intensief zijn. Dit geeft vaak heel slechte bevedering bij de nateelt. Volgens mij kunt u veel beter een Dom. Witte man die voor intensief doorgaat, paren aan een strogele pop. De eerste met zo weinig mogelijk gele aanslag en de tweede met zo zwak mogelijk gele kleur. Hoe lichter de pop van kleur is, des te beter voor de kweek. Wanneer u al het bovenstaande goed in acht neemt dan moet het een keer lukken dat u Dom. Witte vogels kweekt met minimale aanslag. Wanneer u aan het selecteren bent let dan ook vooral op de grootte en op de vorm, dit is ook heel belangrijk.

Uw laatste vraag was, wat van invloed het had wanneer u een witte vogel gaat inzenden die iets bont is, bijv. een snavelvlekje of een bont pootje. Ja, als de keurmeester het ziet, dan is er natuurlijk met zo'n vogel geen prijs te behalen. Zo'n vogel wordt onherroepelijk achterruit gezet en moet met minder punten genoeg nemen. Dit was weer...

**uw vraag?
ons antwoord!**

mijn ervaringen met fernando ekstertjes



Spermestes bicolor

In augustus 1975 kwam ik in het bezit van deze fraaie vogels, waarvan de echte naam eigenlijk Glansekstertje is.

De kop, rug en staart hebben een groen-zwarte glans. De borst, buik en onderste staartdekveren zijn wit, terwijl de overgangslagpennen-buik wit-zwart gestreept zijn. De snavel en poten zijn zwart. Ze zijn afkomstig uit Midden-Afrika van het Fernando Po eiland, welk aan de westkust van Afrika ligt ten zuiden van Biafra; vandaar de handelsnaam Fernando Po ekstertje.

Ze werden gehuisvest in een volière met een L-vorm, totale lengte 3,7 m, breed 1 m en hoog 2,5 m. Twee hoeken zijn geheel windvrij, de beplanting bestaat uit een klimop, vlier, conifeer en een heester.

Eraan is een nachthok van 1,5 m breed, 1,3 m hoog en 0,5 m diep. De temperatuur is daar continu 20 graden Celsius. De overige volièrebewoners zijn de volgende stellen: zebrevinken, zilverbekjes, goudbuikjes, vuurvinken, tijgervinken, blauwfazanten,

oranjevinkjes, napereenhoopjes, bismarck-estriemen en diamantduifjes.

Wie schetst mijn verbazing toen ik 6 december 1976 zag dat beide ekstertjes aanstalten maakten tot het bouwen van een nest in het nachthok en wel in een nestkastje met half open front.

Het geslachtsonderscheid is niet te zien en in de tijd dat ik beide heb, heb ik de man ook nooit horen zingen of zijn eega het hof zien maken.

Op 10 dec. werd het eerste ei gelegd, terwijl op 15 dec. 1976 het 5de en naar later bleek het laatste ei was gelegd. Beide vogels broedden tijdens het gehele proces, meestal samen. Nu maar afwachten of ik echt een stel had, omdat ik om bovenbeschreven reden niet met zekerheid wist of ik een man had.

Nestkontrolle werd toegestaan en op 22 dec. bleken 4 van de 5 eitjes bezet te zijn.

30 dec. lagen er vier jongen in het nest. Deze zijn geheel donker van kleur met hier en daar een donkere veerpluis.

Aangezien in de literatuur niets over deze vogels te vinden is, waardoor de voedingsbehoeften voor jongen niet bekend zijn, bleek het gebruikelijke menu, te weten: een goed tropisch mengsel, onkruidzaad, senegalgiest, en enkele meelworm, gritmengsel, lege eierschaal (wekelijks), groenvoer en dagelijks gekiemd tropisch zaad met eikrachtvoer gemixed, toch te voldoen.

De jongen werden goed gevoerd en ik zag m'n geest al dwalen, toen op 7 jan. 1977 een jong met volle krop dood in het nest lag. Op 9 jan. de drie andere met de inmiddels net binnengekomen bondsringen 1977 geringd. Alles bleef voorspoedig gaan en 20 jan. l.l. vlogen ze uit, terwijl ze voor het eerst op 26 jan. naar buiten gingen.

Tegen de avond worden ze door hun ouders naar binnen geloodst en slapen ze met hun vijven in het nest. Op de dag dat ik dit schrijf, te weten 6 feb. 1977, is dit niet meer het geval en zijn de ouders aan het volgend legsel begonnen, waarvan vandaag het 2de ei gelegd is.

De jongen zijn, wanneer ze uitvliegen, geheel grauw van kleur, de buik en borst in mindere mate, waarbij bij één net onder de vleugels wat wit zichtbaar is. De glans, welke hen zo mooi maakt, ontbreekt nog. Ze zijn na het uitvliegen bijzonder snel vliegvlug en bedelen met luide kreten om voedsel. Tot zover mijn ervaringen met glansekstertjes.

C. Spruyt

CéDé

eivoeders

muzikantje uit hoger sferen

Veldleeuweriken imiteerden herders



Tekst: G. A. M. Oijen

Foto: H. Schrempf

Wanneer men in de laatste maanden van het jaar door de velden loopt, mist men het uitbundige jubellied van de in de lucht opstijgende veldleeuwerik. Gelukkig niet voor lang, want hij is een van onze vroegste lentebodes. Hij keert reeds terug van zijn verre reis wanneer de sneeuw smelt. Dit is vaak al in februari het geval en tegen het einde van deze maand heeft hij de woonplaats opgezocht waar hij de hele zomer verblijft.

De bovenzijde van de ca. 17½ cm grote veldleeuwerik is geelbruin met zwartbruine streepjes. De onderzijde is vuilwit, keel en borst zijn donker gevlekt terwijl z'n zijkanen meer gestreept zijn. De vrij lange bruinzwarte staart vertoont een witte zoom. Meestal zit de veldleeuwerik in zijn karakteristieke gehurkte houding.

Felle gevechten

Nog voor het kriecken van de dag begint de veldleeuwerik in februari zijn jubelend tierellieren. Met gelijkmatige vleugelslagen stijgt hij omhoog, rust zwevend een beetje uit, neemt een nieuwe aanloop en verdwijnt bijna uit het oog. Ver weg klinken de heldere zuivere tonen over het nog winterse landschap. Dan stort de muzikant opeens met gevouwen vleugels naar beneden, stijgt plotseling, spreidt afremmend de vleugels uit en rent naar zijn vaste plekje. Direct daarop verheffen zich meerdere zangers.

Het lijkt wel alsof de veldleeuweriken een zangwedstrijd aan het houden zijn. Zo romantisch is de werkelijkheid evenwel niet, het is niet de strijd om het mooiste lied maar om de broedterritoria te vestigen. Na hun gloedvol voorgedragen lied stormen de edelzangers als kemphanen op elkaar af en pikken, krabben, vechten en plukharen elkaar met een ongewone felheid.

Daar in maart het broedseizoen begint, gaan deze verbitterde territorium-gevechten ononderbroken door. Zolang de „liefde” hen beheerst, strijden de mannetjes met elkaar. Met zijn soortgenoten leeft hij alleen gedurende de trek en in de winterkwartieren in vrede.

Hoewel zijn vlucht tot hoog in het luchtruim voert, is de veldleeuwerik een echte bodembewoner van de bouwlanden, duinen, heide enz. Goed verborgen wordt een kleine uitholling in de bodem gekrabd en gevoerd met fijne halmpjes, bosjes gras en wat haar. Hierin worden drie tot vijf eitjes gelegd, welke zeer variabel — van geel, grijs, groen tot bruinachtig toe — van kleur zijn. Het wijfje broedt alleen, maar de jongen worden door beide ouders verzorgd. Prachtig is het eerste verenkleed, van de dadelijk met dons bedekte jongen, aan de kleur van de omgeving aangepast. Het lijkt bedrieglijk veel op verwarde bosjes gras. De jongen verlaten het nest al na acht tot tien dagen, maar vliegen pas na achttien dagen. Na enige tijd beginnen de ouders met de voorbereidselen om voor de tweede maal te gaan broeden. Soms wordt dit zelfs nog gevolgd door een derde broedsel.

Massale herfsttrek

De veldleeuwerik is nogal onrustig van aard en blijft zelden lang op dezelfde plaats zitten. Hij kraakt graag met andere vogels waarbij hij zijn loktoon of gezang laat horen. Op de bodem neemt hij bij voorkeur een vrije standplaats, aardklonten op stenen e.d. in en aan zulke plaatsen is hij erg gehecht. In zijn lied, welk hij op hartverheffende wijze weet te verlevendigen, verwerkt hij ook dikwijls imitaties. Dr. Erwin Tretzel heeft over de muzikale aanleg van de veldleeuwerik interessante bijzonderheden vermeld. Hij legde op geluidsbanden op akkers het zingen van enkele veldleeuweriken vast. Bij het bestuderen van het gezang ontdekte hij, dat de vogels de fluittonen van een schaapherder op een verbluffende manier nabootsten en zelfs muzikaal volmakter weergaven terwijl ze hoog in de blauwe lucht fladderden. Op het terrein waar dr. Tretzel de opnamen maakte, was nl. een schaapherder bezig met het hoeden van zijn schapen en gaf zijn honden voortdurend signalen op zijn fluit. Al deze signalen bleken ook de leeuweriken te beheersen, die deze tijdens hun vlucht nauwkeurig herhaalden. De herdershonden werden hierdoor aanvankelijk in grote verwarring gebracht, maar maakten zich snel tot gewoonte bij elk signaal de kop naar de herder te wenden. Deze bevestigde dan het bevel met een teken van de hand.

De veldleeuwerik begint in september aan zijn herfsttrek welke in oktober en begin november zeer massaal plaatsvindt. Daarna hangt hun verplaatsing samen met de koude en kan men hem, als wintergast, zelfs bij de strengste vorst, nog waarnemen.

Korte berichten

District Limburg

Op 23 april 1977 is in district Limburg een nieuwe districtsvoorzitter gekozen, te weten de heer H. J. Nooijen, Reigerstraat 29 in Tegelen. Wij wensen de heer Nooijen alle succes en hopen op een prettige samenwerking. Door deze verkiezing hebben we ook afscheid moeten nemen van de heer H. J. Hoebers. Zowel voor het district Limburg als in het bondsbestuur heeft de heer Hoebers verscheidene jaren zich zeer verdienstelijk gemaakt, waarvoor wij hem bijzonder erkentelijk en dankbaar zijn. Wij hopen dat het hem nog lang is gegeven van zijn hobby te kunnen genieten. Dat wij hem nog verscheidene malen op diverse wedstrijden zullen ontmoeten staat vast en vandaar ook een tot ziens.

Ledenstand

Per 1 april was de ledenstand 42.327. We zitten weer goed in de lift want deze stand ligt bijna 2000 leden hoger dan die van 1 april 1976. Toch menen we er goed aan te doen u allen er op te wijzen dat nog tal van vogelliefhebbers niet bij uw afdeling en uw bond zijn aangesloten. Er zijn er duizenden die zo maar in hun eentje die hobby bedrijven en dat is toch jammer. Zij missen heus wel iets. Vandaar onze leuze: TREK ER EENS OP UIT, WERFT LEDEN WANT ER IS NOG PERSPECTIEF GENOEG. Dat er

meegenomen.

Als nieuwe afdeling mogen we per 1 april begroeten Landsmeer in Noord-Holland en Welberg in Noord-Brabant. Van harte welkom beste vrienden en nog erg veel succes. Opgeheven is de afdeling Zuidlaren in Drente, zodat het aantal afdelingen thans 656 bedraagt.

Spec. club Japanse Meeuwen

Uw voorzitter, de heer Joh. van Dijk, tevens keurmeester tropen, is verhuisd naar Gerard Terborchstraat 35 in Leeuwarden.

Ringenbestelling 1978

Reeds nu al willen wij u er op wijzen dat de bestelformuliertjes voor de ringen worden gedrukt op de binnenkant van de wikkel OM het juli- en OM het augustusnummer. Wees er zuinig op.

Overleden

J. Bos, Harlingen; C. van Lelieveld, Dordrecht; G. v. Wolferen en D. van Ingen, Beneden Leeuwen; K. de Haan, Monster; B. Hageraats, Houten; J. Breuers, Geleen; M. Geers, Halsteren; A. de Beaver, Vught; B. v. Mil, Hardinxveld; W. Boelmans, Nw. Schans; F. Rofkens, Badhoevedorp; J. W. Klaassen, Hengelo; H. te Beest, Zelhem; H. de Jong, Kerkdriel; H. v. Lienden, Glanerbrug; J. Noordhof, Schildwolde; A. Looze, Hypolytushoef; W. Romme, Malden; W. Bisschops, Tegelen; H. ten Haaf, Wehl; A. v. Santen, Scherpenzeel; A. Doomen, Kruisland; W. Koenen, Amersfoort.

de hygrometer

Er wordt door vele vogelliefhebbers niet beseft hoe belangrijk het is in de kweekkamer of broedkooien een goede vochtigheidsgraad te hebben. Een succesvolle kweek is immers óók afhankelijk van een goede vochtigheidsgraad en mag daarom niet verwaarloosd worden.

Wat gebeurt er in een te droge omgeving ???

Het ei, voornamelijk het eivlies vlak onder de schaal droogt uit, wordt taai en hard, waardoor het jonge vogeltje er niet in slaagt met de eitand het eivlies te doorbreken.

De hygrometer is een meetinstrument dat de graad van de vochtigheid aanwijst met een indeling van 0 tot 100. Bij een temperatuur van ongeveer 20 graden Celsius is in de kweekruimte een vochtigheidsgraad tussen de 50 en 70 vereist. Wijst de hygrometer minder dan 50 aan, dan zal men op de een of

andere manier moeten sproeien, het water verdampt en de lucht in de ruimte wordt vochtiger.

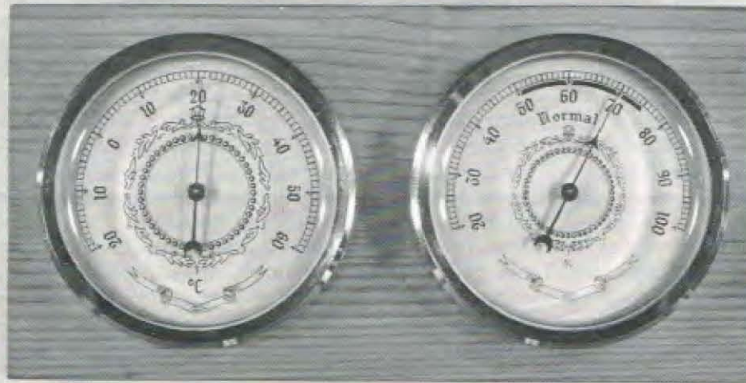
Het regelmatig baden van de broedende popjes is ook wel een remedie, maar toch niet zo effectief. De totale vochtigheidsgraad in de kweekruimte is van veel meer belang. Wij zijn thans in de gelegenheid u op een gemakkelijke manier aan zo'n onmisbaar meetinstrument te helpen.

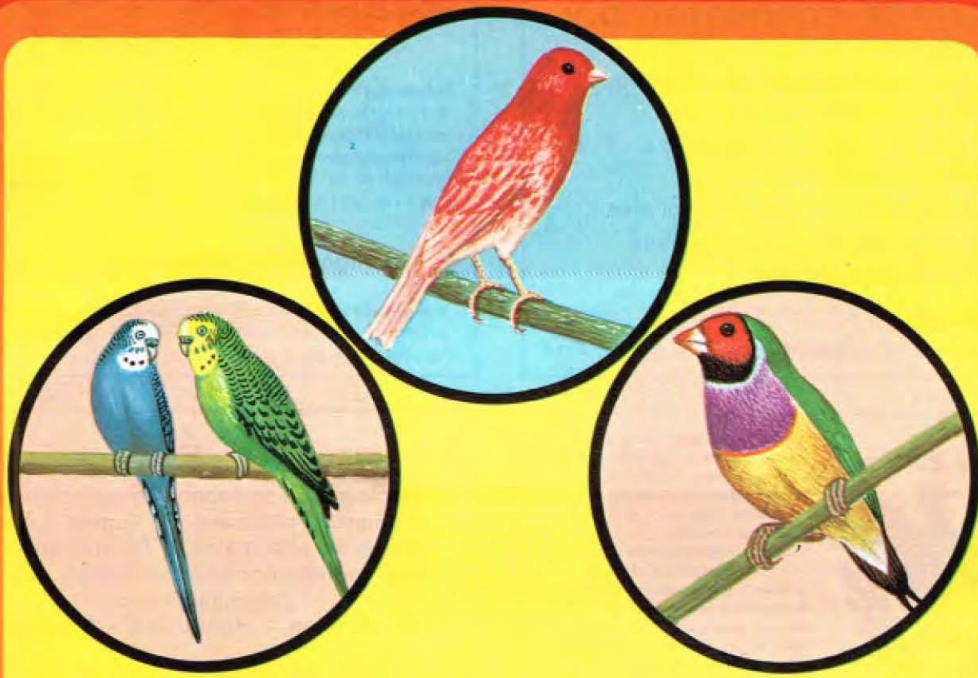
EEN UNIEKE AANBIEDING, SPECIAAL VOOR DE LEZERS VAN DIT BLAD.

Thermometer en Hygrometer in massief blokje Redwood hout gemonteerd, voor slechts **f 16,50**, franco thuis incl. verpakking en garantie. Afmetingen 17 x 8,5 cm.

Wacht niet langer en bestel direct door overmaking van genoemd bedrag op giro **1148324 t.n.v. N.B.v.V.** te **Bergen op Zoom** en met vermelding van Hygrometer.

EEN LEUK GESCHENK VOOR VADERDAG!





Waar wacht u nog langer op?

Gun uw vogels selectief geschoonde
WITTE MOLEN zongerijpte zaden!

WITTE MOLEN gemengde zaden voor kleur, zang en postuurkanaries, tropische vogels, parkieten en wildzang.
WITTE MOLEN zaadmengsels door onze voedingsdeskundige in de juiste verhoudingen samengesteld en aangepast aan de behoefte van de vogels in het seizoen.

Naast onze sublieme ALLESTERIN-mengsels voor de specialist, een keur van mengsels o.a.:

- Zangzaad Speciaal - Rood 1 - Zwart 1R - Zwart 1R z. hennep.
- Tropischzaad speciaal - Tropischzaad A.P.V. (v. Austr. Prachtvinken)
- Parkietenzaad speciaal - Parkietenzaad grof
- Wildzangzaad E.S. (eigen samenstelling)

VOGELLIEFHEBBERS DIE WETEN WAT GOED IS
PASSEN DE VOORDEELREGEL TOE.

Dus Witte Molen zaden!



witte
molen

WITTE MOLEN B.V.
MOLENEIND
MEEUWEN (N.B.)